

הייטם קדושים לאלהיכם | זוהר שלח תשפ"ו - תמלול

סיכום השיעור

שיעור ב' אויף זוהר – סוגיא פון קדושה (ערב שבת פרשת שלח)

דער יסוד: ראשית חכמה שער הקדושה

די סיריעס פון שיעורים אויף זוהר בנוגע קדושה איז געבויט בעיקר אויף דעם ספר ראשית חכמה, שער הקדושה. די סוגיא הייסט אין זוהר „קדושה“, אבער אין רמב"ם – וואס איז געלערנט געווארן אין פריערדיגע שיעורים – הייסט זי „פרישות“ אדער „זהירות“. דער עיקר ענין איז: וואס איז דער ריכטיגער וועג, דער ריכטיגער שיעור, וויאזוי זיך צו פירן מיט תענוגי הגוף.

קבלה על דרך העבודה – דער יסוד פון חסידות

על פי חסידות דארף מען לערנען זוהר און קבלה על פי עבודה. אבער באמת, כל התורה כולה דארף מען לערנען על דרך העבודה – נישט נאר קבלה, נישט נאר כתבי האר"י. ווי דער בעל שם טוב זאגט: „על זה נקרא תורה“ – לשון הוראה, מען דארף זיך פון יעדן לימוד עפעס אויסלערנען.

קבלה איז אבער די חכמה וואס גיט ארויס ידיעת השם, ידיעת יסודי התורה אויף דעם קלארסטן, מערסט אידישן אופן. די מקובלים אליינס האבן אזוי געהאלטן – דאס איז נישט קיין חידוש פון חסידות.

וואס איז ראשית חכמה?

דער ספר ראשית חכמה איז געשריבן געווארן דורך רבי אליהו די וידאש, א תלמיד פון דעם רמ"ק (רבי משה קארדאווערא), וואס איז פון די גדולי האשכול, אפשר דער רבי פון אלע מקובלים אחרונים, אינקלודינג דעם אריז"ל.

ראשית חכמה איז כביכול זיין ווערסיע פון חובת הלבבות – אבער געבויט אויף דעם דרך הזהרה. אזוי ווי חובת הלבבות ברענגט ארויס די אינערליכע הנהגות הנפש לויט זיין דרך (געבויט אויף רב סעדיה גאון, פילאסאפיע, השקפות), און אזוי ווי דער רמב"ם האט זיין וועג (שמונה פרקים וכו') – אזוי איז ראשית חכמה דער ספר וואס ברענגט ארויס וויאזוי עס זעט אויס א אידיש לעבן פון אינעווייניג, נישט פון דרויסן, נישט נאר הלכות – נאר די אינערליכע חיות פון עבודת ה', מלוקט פון זוהר.

ער איז מלוקט פון זוהר די ענינים פון תיקון המדות, שמירת המצוות מיט אן אינערליכע חיות, און דאס איז די מסורה על פי הזהרה. פון די ערשטע און מצליח'דיגסטע ספרים אין דעם זשאנער.

צד-הערה: מענטשן קענען נישט דעם ספר

עס איז זייער שאד אז מענטשן ווייסן נישט וואספאר א שיינער ספר דאס איז. מען ווייסט נאר פון צוויי שטיקלעך – „מסכת גיהנם“ אין סוף, און אפאר שרעקעדיגע זאכן – אבער דאס איז נישט דער ספר. באופן כללי איז ראשית חכמה פשוט א חסידישע ספר.

ראשית חכמה און תניא

ווען דער תניא איז ארויסגעקומען, איז געווען א תקנה (אזוי זאגט מען אין ליובאוויטש) אז נאר ווער ס'לערנט ראשית חכמה מעג לערנען תניא. דאס ברענגט ארויס א וויכטיגער נקודה: דער תניא איז נישט קיין ספר מבוא פאר מענטשן וואס ווייסן נישט פון חסידות. ווי עס שטייט מפורש אין די הקדמה – דער תניא קומט צו סאלוון געוויסע פראבלעמען וואס מענטשן האבן געהאט בדורו, צו באלייכטן און ארויסצוברענגען לויט די לימודים פון דעם מגיד, בעל שם טוב, און זיינע חידושים.

אבער מען דארף קודם זיין אין די פרשה. איינער וואס זיין חיים פנימיים פון עבודת ה' איז נאכנישט געבויט אויף דרכי הזהרה, נאכנישט געבויט אויף ראשית חכמה – ער האט נישט די פראבלעמען וואס די תניא סאלווט. ערשט נאכדעם וואס מען לעבט מיט ראשית חכמה און ווערט סטאק מיט געוויסע

פראבלעמען וואס ראשית חכמה סאלווט נישט – דאס איז דאך די טענה פון חסידים, אז מען דארף מער מדגיש זיין געוויסע נקודות, פארענטפערן געוויסע טענות, חידושים וואס חסידות האט – דעמאלט קומט תניא צולייגן.

דער ברייטער קוק אויף קדושה – נישט אנהייבן מיט הלכה למעשה

דער צעטל קטן פון רבי אלימלך

יעדער חסידישער איד ווייסט אז אין צעטל קטן פון רבי אלימלך שטייט מען זאל לערנען די לעצטע פרקים פון שער הקדושה (פרקים ט"ו, ט"ז, י"ז) – וואס רעדן וועגן די צוויי-דריי עיקר נושאים: אכילה און זיווג. רבי אלימלך זאגט צו חזר'ן פרק י"ז קודם א זיווג.

דער פראבלעם מיט דעם שמאלן בליק

מענטשן ווייסן נאר פון דעם, און מיינען אז ראשית חכמה איז דער ספר וואס זאגט מען דארף זיך פירן מיט שטארקע פרישות, נישט הנאה האבן פון תענוגי הגוף. אבער דאס איז נישט אמת – נישט פון יענע פרקים אליינס (דארט שטייט חסידישע זאכן, וויאזוי דערהייבן תענוגי הגוף, נישט וואס מענטשן מיינען), און נישט פון דעם גאנצן ספר.

מען דארף אנהייבן ברייט

שער הקדושה הייבט זיך נישט אן מיט שמירת הברית. דער ערשטער פרק גייט דורך אלע מיני סארט קדושות: קדושת ישראל, קדושת השבת, קדושת המועדים. ערשט אין די לעצטע צוויי-דריי פרקים קומט ער צו רעדן למעשה וועגן אכילה און זיווג.

דער עיקר יסוד: מען קען נישט אנהייבן מיט הלכה למעשה. מען דארף קודם האבן א ברייטן קוק אויף א אידיש לעבן, פארשטיין וואס קדושה איז בכלל, האבן א געפיל אין קדושת שבת – און נאכדעם קומט מען אריין אין די פרטים. אויב מען ווייסט נאכנישט וואס קדושה איז און מען הייבט נאר אן ביי די סוף – האט עס נישט קיין טעם און קיין ריה. די גאנצע אידיע פון האבן א טעם איז האבן א ברייטע פארשטאנד.

פרשת שלח און די מצוה פון ציצית – דער פשוט'ער פשט

די וואך איז פרשת שלח, און אין סוף פרשה שטייט די מצוה פון ציצית. דער ראשית חכמה אליין הייבט אן זיין הקדמה צו שער הקדושה מיט דער פרשה און דעם זוהר דערויף. דער פלאן איז צו לערנען קודם דעם פשוט'ן פשט פון דער פרשה, און דערנאך אויב מען קומט אן צום זוהר – קומט מען אן.

דער רחבות'דיגער הקדמה: אלע מצוות און דער פראבלעם פון דיסטריקשאן

פאר דער פרשה פון ציצית שטייט: „כל המצות האלה אשר צוה ה' ביד משה, מן היום אשר צוה ה' והלאה לדורותיכם.“ א לאנגע צייט האט דער אייבערשטער געגעבן מצוות דורך משה רבינו – די גאנצע דור המדבר, כסדר מצוות – און די מצוות זאלן גיין לדורות, אז אידן זאלן קענען ווערן מענטשן דורכ'ן טון פון אלע מצוות.

דער פראבלעם: ווער ס'האט אמאל פרובירט צו טון אלע מצוות ווייסט אז ס'איז נישט אזוי פשוט. מ'זאגט „טו אלע מצוות“ – אבער ס'גייט נישט אזוי גלאט.

פארבינדונג צו די מרגלים

אפשר דערפאר איז ציצית דווקא קאנעקטעד מיט דער מעשה פון די מרגלים וואס שטייט פריער. מ'זעט אז אין דער וועלט שטימט נישט אלעמאל מיט וואס מ'זאגט פאר א מענטש צו טון. די מרגלים האבן באקומען אן אויפגאבע – גיין זען ארץ ישראל, „הארץ מה היא“ – אבער זיי זענען דיסטריקטעד געווארן. „ויתורו את הארץ“ – זיי האבן אויסגעשפיאנירט די לאנד, אבער די לאנד איז געבליבן שטערקער פון זיי. „ויחזקו ממנו“ – זיי זענען נמשך

נישט נאר דיסטרעקטעד – זיי גייען אפילו נישט **האבן** וואס צו ווערן דיסטרעקטעד פון. אזא איינער האלט שוין ביי „ולא תתורו אחרי לבבכם“ – ער איז שוין אינגאנצן אוועק.

די שטרקטור פון קריאת שמע שפיגלט אפ דעם זעלבן סדר

מיר טוען דאס יעדן טאג ביי קריאת שמע: קודם „שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד“, דערנאך „ואהבת את ה' אלקיך“, „ודברת בם בשבתך בביתך ובלכתך בדרך“ – אלץ געוואלדיג, א פולע עזרות. דערנאך: „ואם לא – אם יפתה לבבכם וסרתם ועבדתם אלהים אחרים.“ און נאך אלעם – „אחר כל הדברים והאמת והאמונה“ – קומט: „ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר אתם זונים אחריהם.“

ערשט **דעמאלט** איז מען זוכה צו דער מדריגה פון פארשטיין וואס „זונים אחריהם“ מיינט – ווייל ס'איז נישט קיין זונה, ס'איז בכלל דיין ווייב, ס'איז בכלל דייןס. ווי מ'זאגט: ס'איז נישט קיין מחשבות זרות – ס'איז **דיינע** מחשבות.

צוויי מהלכים: היצוניות און פנימיות

מ'קען רעדן וועגן דיסטרעקשאן אויף **צוויי** אופנים – היצוניות און פנימיות – און ווייזן וויאזוי דער היצוניות מיינט די פנימיות.

פנימיות: דער הארץ איז נישט דערביי

פארוואס ווערט א מענטש דיסטרעקטעד? ער האט שוין געהערט אלע מצוות, ער ווייסט שוין אלע מצוות – אבער **ער פילט זיי נישט**. דאס איז דער עיקר פנימיות'דיגער פראבלעם. ער פארשטייט אז ס'וואלט געווען א בעסערע לעבן צו פראווען שבת, ער האט געהערט דערפון – אבער **ער פילט עס נישט, ער האט עס נישט ליב באמת**.

דאס איז דער טייטש פון „אחרי לבבכם“ – זיין הארץ, זיין פנימיות'דיגע געשמאק, איז נאך אלץ פארבונדן מיט תענוגי הגוף. דאס איז וואס אים איז באמת געשמאק. מ'קען אים זאגן „טו עס נאר בהיתר, נישט באיסור, זיי נישט דיסטרעקטעד“ – אבער ער **וועט** דיסטרעקטעד ווערן, ווייל ער האט עס למעשה ליב. ווען מ'טוט עפעס מיט כח, מיט צוואנג – דאס איז **היצוניות**. אבער פנימיות'דיג בלייבט די בעיה.

ער האט שוין געהערט אז חיי עולם הבא זענען שוין – אבער זיין **אהבה**, זיין **תשוקה**, זיין **פנימיות** איז נישט דארט. מ'דארף עקסטער דילן מיט דעם – מאכן אז ער זאל עס יא ליב האבן.

היצוניות: שמירת עינים

אויף דעם איז דא א **היצוניות'דיגע** צוגאנג: טשעק וואו די „לעכער“ זענען – וואו קומען אריין די גירויים, די פראבלעמען. מאך צו די טירן. דאס איז „אחרי עיניכם“ – קוק נישט אויף זאכן וואס זענען מעורר „עין רואה ולב חומד“.

אבער דאס איז א **צייטווייליגע** עצה, א היצוניות'דיגע עצה. ווייל דער מענטש וויל יא, ער וועט יא קוקן, מיר לעבן אין א וועלט.

די אמת'דיגע עבודה: קדושה

די **אמת'דיגע** עבודה איז: מאך אז דו זאלסט אנהייבן צוביסלעך **טאקע ליב האבן** דאס גוטע. דאס איז וואס מיר רופן **קדושה**.

סור מרע איז נישט עשה טוב

א וויכטיגע חילוק: די עצם קדושה, די עצם תורה, די עצם טוב – איז ווען מ'טוט די טוב, נישט ווען מ'טוט **נישט** די רע. נישט ליב האבן שטותים איז נאר **מניעת הרע, סור מרע**. אבער וויבאלד ס'איז דא פראבלעמען – „אשר אתם זונים אחריהם“ – דארף מען דילן מיט צוויי זאכן: (1) מיט דעם וואס מ'האט ליב רע, תענוגי הגוף צופיל, (2) מיט די פלעצער וואו דאס קומט אריין, וואו ס'ווערט נמשך.

א מענטש איז נישט א בריאה וואס ארבעט בדרך חוק

א מענטש טוט זאכן **פאר א סיבה**. מ'קען נישט מאכן אז בעיקר'דיגע זאכן פאר א מענטש זאלן זיין א חוק אן פארשטאנד. פאר פריטים קען מען נישט

געווארן צו פארשידענע זאכן, צומישט געווארן, אנגעהויבן טראכטן אפשר יא, אפשר ניין.

דער אוניווערסאלער פראבלעם: „זונים אחריהם“

יעדער וואס פרובירט צו זיין א איד באמערקט דאס זעלבע. ס'שטייט שוין אין תורה: תרי"ג מצוות, „קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלקיכם.“ אבער מ'ווערט נישט הייליג פון **זאגן** אז מ'איז הייליג. מ'ווערט הייליג דורך **טון**: „אם תשמרו את כל מצוותי – והייתם קדושים.“ מ'ווערט נישט הייליג פון חלומ'ען דערפון.

בפרט ביי „דברים שנפשו של אדם מחמתן“ – זאכן וואס ווען מ'זעט זיי, איז די נטיה טבעית פון מענטש צו ווערן פארלוירן. ווען א מענטש זעט א שוין שטיקל בשר, איז זיין נטיה צו ווערן דיסטרעקטעד. „אשר אתם זונים אחריהם“ – „זונים“ מיינט סוטה זיין מן הדרך, אראפגיין פון וועג, נישט וויסן מער וואס מ'וויל, נישט וויסן מער וואס די כוונה איז.

א וויכטיגע באדינגונג: מ'מוז קודם **זען** וואס מ'וויל

אויב א מענטש האט נאך נישט געלערנט די תורה בכלל, נאך נישט געזען קיין בילד פון וויאזוי דאס שיינע לעבן פון תורה זעט אויס – קען מען נישט האבן קיין טענות אויף אים אז ער ווערט דיסטרעקטעד. אזוי ווי מ'קען נישט אנהייבן פון שער י' פרק י' – מ'מוז אנהייבן פון אנהייב.

[צד-באמערקונג – קריטיק אויף דעם „OTD“ דיסקורס]

ווען מ'זאגט „מענטשן ווערן OTD ווייל זיי האבן תאוות“ – נו, וואס איז שלעכט מיט תאוות? וואס האסטו א סיבה פארוואס ס'איז שלעכט? דאס מאקסימום וואס מ'קען זאגן איז אז תאוות איז א דיסטרעקשאן. אבער דאס פארשטייט מען נאר **נאכדעם** וואס מ'זעט קלאר אז טוב איז טוב, אז סור מרע איז א טוב. ערשט דעמאלט קען מען זאגן: „עם כל זה ביסטו צומישט געווארן.“ אבער קודם מוז מען **זען**.

ציצית – נישט אן אידעאל, נאר א פראקטישע עצה קעגן דיסטרעקשאן

ציצית איז **נישט** די ערשטע מצוה – ס'איז די **לעצטע** מצוה אין דער רייע. נאכדעם וואס מ'האט שוין געלערנט „כל המצוות האלה אשר צויתך“, נאכדעם וואס א מענטש האט שוין **יא** געזען די שיינקייט פון זיין א איד, פון זיין א מענטש – נאך אלץ, ווען ער פרובירט למעשה צו טון, ווערט ער גלייך דיסטרעקטעד פון אלע מיני זאכן. דאס איז די טבע האנושי.

דא קומט אריין די תורה און זאגט: „איך האב נישט פארגעסן פון דעם אויך נישט. מ'דארף טאקע מאכן אן **עקסטערע מערכה** – עקסטערע סארט מצוות וואס זענען נישט אויסגעקומען צו פארציילן וויאזוי ס'זאל אויסזען אידעאל, נאר צו **סאלוון די פראבלעם פון דיסטרעקשאן גופא**.“

מ'דארף האבן א **סגולה**, א **שמירה**, עפעס א זאך וואס איז מכוון דעם מענטש דעמאלט ווען ער איז עוסק אין דער „עולם הדיסטרעקשאן“ – ער זאל נישט אינגאנצן פארגעסן.

[צד-דיון: דער חינוך-פראבלעם – פון אונטן אדער פון אויבן?]

ס'איז דא געוויסע חסידישע רבי'ס וואס זאגן: „איך קען דיר נישט פארקויפן דברים עמוקים. קודם הער אויף מיט שטותים, הער אויף זיין דיסטרעקטעד פון תענוגי עולם הזה – קדושה מביאה לידי טהרה, טהרה מביאה לידי פרישות – ערשט דעמאלט קען מען רעדן חסידות.“

דער אמת איז אז **דאס ארבעט נישט**. א מענטש וואס איז פרוש פון אלע תענוגי עולם הזה אבער האט נאך אלץ נישט קיין טעם אין לעבן – ווייל ער קומט קיינמאל נישט אן. ס'געשעט נישט פון זיך אליין אז מ'זאגט „טהרה מביאה לידי פרישות.“ ווען מ'זאגט אז מ'היט זיך אפ פון תענוגים גשמיים קען מען פילן בעסער געשמאק אין קדושת שבת – **דאס העלפט נאר פאר ווער ס'ווייסט שוין קדושת שבת**. סתם פון נישט הנאה האבן פון עסן הייבט מען נישט אן פלוצלינג הנאה האבן פון שבת. ס'איז א סתירה: ווער ס'ליגט נישט אין דעם ליגט אין דעם.

ואם כל זה – דער חינוך מוז האבן א **געוויסע אספעקט** פון גדרים, ווייל אויב מ'לאזט מענטשן אן קיין שום גדרים, אן קיין שום חינוך, גייען זיי זיין

אן די העכערע מדרגות – „כל מצות ה'". אפשר די שכינה אליין הייסט „מצות ה'". דאס איז דער מקום היראה.

גזירה שוה: זכירה, עמלק, און דער נחש הנחושת

דער זוהר מאכט א גזירה שוה פון „וראיתם אותו וזכרתם" מיט „זכור את אשר עשה לך עמלק". עמלק – „אין השם שלם ואין הכסא שלם עד שימחה זרעו של עמלק." דער זוהר ברענגט אויך דעם פסוק פון פרשת חוקת: „ועשית לך נחש נחושת וכל הנשוך וראה אותו וחי" – וויאזוי העלפט דאס קוקן?

דער משל פון דער בייטש

דער זוהר ברענגט א משל: א אינגל האט געזינדיגט, האט דער טאטע אים געשלאגן מיט א בייטש. דער טאטע וויל אבער נישט שלאגן – ער וויל אז דער אינגל זאל זיין גוט. דאס פראבלעם איז אז דער אינגל ווערט דיסטריקטעד – ער וויל יא גוט זיין, אבער ער ווערט אוועקגעצויגן. האט דער טאטע געמאכט אן עצה: ער האט אויפגעהאנגען דעם בייטש אויפן וואנט. ווען דער אינגל גייט דורך און ער שפירט אז ער ווערט דיסטריקטעד, זעט ער דעם בייטש, און ער טראכט: „אה, דאס איז וואס געשעט ווען איך זינדיג!" – „וראו אותה וחרטו" – ער זעט, ער טוט תשובה, ער הערט אויף.

דאס איז דער דרך הזכירה: „וראיתם אותו" מיינט – דו ווייסט אז די שכינה איז מידת הדין, דו זעסט וואס געשעט ווען מ'גייט ארויס פון גבול הקדושה, פון רצון השם. דורכדעם – „וחרטתם", דו קומסט צוריק צו השם, „ולא תתורו אחרי לבבכם."

ראשית חכמה: קדושה, יראה, און תשובה

דער ראשית חכמה שרייבט שער התשובה פאר שער הקדושה. וואס איז דער שייכות? קדושה האט צו טון מיט יראה – „יראת ה' קדושה". כדי צו האבן קדושה דארף מען יראה. דער מקום היראה – תכלת, כסא הכבוד, מידת הדין – דאס איז וואס ברענגט צו קדושה.

א בעל תשובה איז יעדער איינער – איינער וואס האט נאך ליב שלעכטע זאכן, ער דארף זיין פרוש דערפון. די עצה פון פרישות איז די קדושה – צו געדענקען די יראה, צו געדענקען דעם „שומר", דעם בייטש וואס שלאגט ווער ס'גייט ארויס.

דער גרויסער חילוק: זוהר'ס מעשה vs פשוט'ע פארשטאנד – „קדושים לה' אלקיכם"

דא ווערט ארויסגעברענגט א פונדאמענטאלער חילוק צווישן דעם זוהר'ס בליק און א פשוט'ע לערנונג פון קדושה, דורך דעם ל' אין „קדושים לה' אלקיכם":

פשוט'ע לערנונג: א מענטש דארף זיין אזא סארט מענטש – נישט צופיל שרוי בתענוגים, פרוש, הייליג. ער האט אן עבודה צו ווערן אזא סארט מענטש.

דער זוהר'ס וועג: ס'שטייט נישט סתם „והייתם קדושים" – ס'שטייט „קדושים לה' אלקיכם" – הייליג צו אייער גאט, פאר אייער גאט. דאס מיינט נישט אז דו זאלסט זיין א הייליגער סארט מענטש. דאס מיינט אז דו זאלסט זיין מופרש, מובדל, קאנעקטעד צו אלקיכם.

קדושה אלס שמירת הפתח – א גאנץ נייע מעשה

דער זוהר שטעלט פאר א לעבעדיגע מעשה: ס'איז דא מדריות אין קדושה – וועגן ווי מ'איז קאנעקטעד מיט עליונים. די לעצטע מדריגה פון קדושה, איינס פאר די סטרא אחרא, איז די שכינה – מידת היראה. זי שטייט ביים טויער פון קדושה; דרויסן איז סטרא אחרא.

דער מענטש וואס מאכט גדרים וסיגים, וואס איז פרוש – ער איז נישט סתם א מענטש וואס דארף זיין א געוויסער סארט. ער שטייט ביי דעם טאטע'ס הויז ביי די טיר. דער אייבערשטער'ס הויז – דאס זענען אלע ספירות, „כל מצות ה'". אינדרויסן – „לפתח חטאת רובץ" – אלע מיני חזירי, רשעות,

פארשטיין – אבער נישט דער עיקר. א מענטש וואס ווייסט ער איז א מענטש, ווייסט אז ער ארבעט נישט אזוי. ער דארף א ריזן.

ס'איז נישטא קיין מצוה פון „שמירת עינים" אין תורה

א שארפע טענה: ס'שטייט נישט אין קיין פסוק אז מ'טאר נישט קוקן. אלע דרשנים זאגן „ולא תתורו" איז די מצוה פון שמירת עינים – אבער דאס שטייט נישט אזוי. דער פסוק זאגט „ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם" – נישט נמשך ווערן נאך די זאכן וואס „עין רואה ולב חומד". ס'שטייט נישט „קוק נישט" – ס'שטייט „האב נישט ליב", „באגער נישט", „שפיאניר נישט."

„לא תתורו" מיינט: דו דארפט ווערן אזא סארט מענטש וואס ער איז נישט נמשך נאך אזעלכע זאכן. נישט נאר נישט טון – נאר נישט זיין דער סארט מענטש.

די צוויי זאכן זענען איינס

לכאורה זענען דא צוויי באזונדערע ענינים: (1) נישט ליב האבן עבירות – הרהור, פנימיות'דיגע עבודה, (2) נישט קוקן אויף זאכן וואס ברענגען צו עבירות – חיצוניות'דיגע גדרים. אבער ביידע זענען די זעלבע זאך – צוויי פועל-יוצא'ס פון איין נקודה. ביידע רעדן דערפון אז דו זאלסט נישט זיין דער סארט מענטש וואס גייט נאך אזעלכע זאכן. ביידע האבן די זעלבע relation צו גופו של מעשה. ביידע זענען פנימיות'דיג אמת'דיג, ביידע זענען וועגן וואס מ'האט ליב.

להלכה: ס'איז נישט דא קיין באזונדער איסור הסתכלות אדער איסור קריבה אלס א זעלבשטענדיגער איסור – ס'איז אלץ חלק פון דער זעלבער זאך. מ'קען זאגן מדרבנן, מ'קען זאגן ס'איז א גדר – אבער דער גדר פון דעם גדר איז נישט נמשך ווערן, נישט בלויז נישט קוקן.

די מצוה פון ציצית – א ספעציעלע עצה

די תורה קומט און זאגט: דו ווילסט זיין הייליג? דו ווייסט שוין וואס עס מיינט, אבער דו האלטסט עס נאך נישט, דו לאזט עס נאך נישט ליב, דו דרייסט זיך נאך אין פלעצער פון „אחרי לבבכם ואחרי עיניכם" – טו אן ציצית.

ציצית איז א ספעציעלע עצה, א ספעציעלע מצוה. דער תוכן דערפון איז: שטיין ביים גרעניץ. אזוי ווי נאך אלע מצוות, נאך די גאנצע תורה, ביים טיר – ווי א מזוזה ביים טיר – אזוי איז ציצית ביי א קאנפע פון בגד. דער מענטש – גוף און נשמה – גייט מער און מער צו אונז, ביז דער עק פון זיין בגד, דער ווייססטער פונקט פון וואו ער קען זיין – דארט שטעלט מען א שומר, דארט שטעלט מען ציצית.

דער זוהר אויף ציצית – פרשת שלח דף קע"ה

וואס טוט ציצית? „וזכרתם את כל מצוות ה'" – ס'דערמאנט אין מצוות ה'. אבער דער זוהר אין רעיא מהימנא (פרשת שלח דף קע"ה) גיט צו א טיפערע דימענסיע:

„וראיתם אותו" – דו קוקסט אויף די תכלת. תכלת איז דאס וואס מ'דארף קוקן, דערויף שטייט „וראיתם אותו." (מיר האבן היינט נישט קיין תכלת, נאר א זכר דערצו.)

דער זוהר זאגט: ציצית, תכלת, איז א רמז אויף די שכינה. „אותו" מיינט די שכינה – דאס איז וואס מ'דארף זען. דאס איז דער חידוש פון דעם זוהר איבער דעם דרך הפשט, איבער דעם רמב"ם – אז „וראיתם אותו" איז נישט בלויז א דערמאנונג אין מצוות, נאר א ראייה פון די שכינה אליין.

תכלת, שכינה, און יראת ה'

דער זוהר שטייטט ווייטער: „תכלת עיקר סיוע לבית דוד" – כסא דוד הייסט תכלת, און דאס איז דער מקום השכינה. די שכינה הייסט אויך „יראת ה'" – דאס מיינט אז די שכינה כביכול האט יראה פאר תפארת. וויבאלד אלע מצוות האבן צו טון מיט מלכות – מכבד זיין די מלכות מיט קודשא בריך הוא – דערפאר שטייט „וראיתם אותו וזכרתם את כל מצות ה'". דורך קוקן אויף די תכלת, אויף כסא הכבוד (תכלת דומה לכסא הכבוד), דערמאנט מען זיך

הפתח, די זאך וואס שטייט ביים טיר, „להבדיל בין הקודש ובין החול ובין הטמא ובין הטהור.”

נייע בליק אויף דעם בעל התניא'ס בינוני

דאס גיט א גאנץ נייע מעשה אויך אין בעל התניא: דער איינער וואס לייגט צו גדרים, וואס ארבעט מער אויף פנימיות'דיגע זאכן – ער איז נישט נעבעך איינער וואס האט א יצר הרע און דארף מער גדרים. **ער איז דער שומר הפתח!** ס'איז דא א מצוה פון שמירת המקדש – ער מאכט זיכער אז מענטשן פון אינעווייניג זאלן נישט ארויספאלן, און די דרויסנדיגע שחצנים און קליפות זאלן נישט אריינפאלן.

דער נקודה

„קדושים לאלקיך” – א איד דארף זיין פרוש ומובדל. **פארוואס?** כדי צו פארשטיין גאט, צו זיין קאנעקטעד. ס'איז דא זאכן וואס זענען פוגם, וואס נעמען אוועק פון דעם. ער גייט נישט די אלע זאכן וואס נעמען אוועק – **נישט ווייל ער איז א געוויסער סארט מענטש, נאר ווייל ער שטייט פאר דעם בית המקדש און שטופט אוועק די שונאים.**

שלעכטקייט. א איד איז פון „שמרתם את בריתי”, ער וויל זיין אין דעם אייבערשטער'ס בונד, אין דעם אייבערשטער'ס הויז.

ווען מ'מאכט גדרים – מ'רעדט שוין נישט נאר פון עריות אליין (דאס איז ווייט פון די טיר), נאר פון א **מחשבה**, א **ראיה**, א זאך וואס איז **מעורר** עריות. דו שטייט ביי דיין טאטע'ס הויז ביי די טיר און **שטופסט אוועק זיינע שונאים** – „קומה ה' ויפוצו אויבך” – דאס איז וואס די אורות פון שכינה טוט. **דאס הייסט קדושה.**

שמירת הברית – נישט סתם א משל

פון דעם זוהר קומט אן אז ווען מ'רעדט פון קדושה זאגט מען **שמירת הברית**. פארוואס רופט דער זוהר עס דווקא אזוי? „ושמרתם את בריתי” מיינט פשוט א איד זאל היטן אלע מצוות. אבער דער זוהר פארשטייט דעם **עומק**: א איד איז א זאך וואס איז **בפנימיות**, ער זאל זיין קאנעקטעד. ארויסצוגיין דארף מען טרעפן וועגן – ציצית, מידת היראה. **מידת היראה איז נישט סתם מורא האבן פון דעם אייבערשטן** – עס איז די **שמירת**

תמלול מלא

בעל שם טוב זאגט, אז ס'איז פשוט טייטש אין לשון הוראה, און זיך פון דעם עפעס אויסלערנען.

די מסורה פון חסידות – לעבן די חיות התורה לויט די מקובלים

איז, די אלע אידן, אבער ספעציעל חסידות און די מסורה וואס איז אונז געקומען פון, איז געווען געבויט אויף דעם, אויף צו לעבן די ענייני הקדושה, אויף צו לעבן די חיות התורה לויט ווי די מקובלים האבן מפרש געווען.

און באמת איז דאס נישט זייער חידוש, די מקובלים אליינס האבן אזוי געהאלטן. אסאך מאל זאגט מען אז קבלה איז אנדערש, און ס'איז נישט אמת'דיג אנדערש. די מקובלים אליינס האבן אזוי געהאלטן.

ספרים וואס ברענגען ארויס די אינערליכע אידישע לעבן

און פון די יסוד'דיגסטע ספרים וואס זענען ארויסגעגעבן געווארן כדי ארויסצוברענגען, ארויסצוברענגען און ארויסצווייזן וויאזוי ס'זעט אויס א אידיש לעבן פון אינסיד, נישט פון אויטסייד, וואס מ'קען זאגן אין הלכות, וואס מיר האבן געלערנט לעצטע וואך. פון די אינסיד, וואס זיי ברענגען ארויס וויאזוי עס זעט אויס א אידישע לעבן. פון די יסוד'שידיגע ספרים אין די זשאנערע איז דער ספר ראשית חכמה וואס האט געשריבן רבי אליהו די וידאש, א תלמיד פון דער רמ"ק, רבי משה קארדאווערא, וואס איז פון די גדולי האשכול, אפשר די רבי פון אלע מקובלים אחרונים, אינקלודינג די אריז"ל.

ראשית חכמה – די ווערסיע פון חובת הלבבות לויט זוהר

און ער האט געשריבן א ספר ראשית חכמה וואס איז אזוי ווי כביכול זיין ווערסיע פון חובת הלבבות. יא, מ'דארף פארשטיין, ראשית חכמה איז גאר א יסוד'שידיגער ספר אין די זין אז דא אין יעדן דור און יעדע מאל איז דא אן אנדערע סארט מהלך, א געוויסע שפראך, אפשר נישט ממש אן אנדערע מהלך אבער א מחלוקת, אן אנדערע סארט שפראך אין אידישקייט וויאזוי מ'רעדט.

פרק ב': פארשידענע דרכים אין ספרי עבודה

ספרים וואס געבן ארויס די אינערליכע וועג פון א אידיש לעבן

עס זענען דא מוסר ספרים, ספרים וואס געבן ארויס – לאמיר נישט נוצן דאס ווארט מוסר, איך האב נישט ליב דאס ווארט, ס'סאונדט שלעכט – ספרים וואס געבן ארויס וויאזוי עס זעט אויס א אידישע לעבן, וויאזוי עס זעט אויס די אינסיד פון א אידישע נפש, לפי דעם סדר.

חובת הלבבות – געבויט אויף רב סעדיה גאון

שיעור ב' אויף זוהר – סוגיא פון קדושה

ערב שבת פרשת שלח

הקדמה: דער צווייטער שיעור אין די סיריעס

היינט איז ערב שבת פרשת שלח, און דאס איז דער צווייטער שיעור אין די סיריעס פון שיעורים אויף זוהר, אויף די סוגיא פון קדושה. די סוגיא וואס אין זוהר הייסט זי זיכער קדושה, און אין אונזערע פריערדיגע שיעורים, אין די שיעורים אין רמב"ם, דארף מען זאגן אז זי הייסט קדושה על פי הרמב"ם, זי הייסט פרישות אדער זהירות, אנדערע נעמען פאר די מידה.

אבער לאמיר, ווי דער רמב"ם האט עס מבאר געווען, דאס האבן מיר געלערנט נעכטן, די מידה וואס האט צו טון מיט די ריכטיגע הנהגה, די ריכטיגע שיעור, די ריכטיגע מידה, די ריכטיגע וועג, וויאזוי זיך צו פירן מיט תענוגי הגוף.

פרק א': ראשית חכמה שער הקדושה – דער יסוד פון די סיריעס

דער ספר ראשית חכמה און זיין מעלות

איז לאמיר לערנען אזוי, אז אונזער שיעור איז געבויט בעיקר אויף די ספר ראשית חכמה שער הקדושה. די נעקסטע פאר שיעורים, די ערשטע שטיקל סיריעס, גייט זיין געבויט אויף די ספר הקדוש ראשית חכמה שער הקדושה.

און די ראשית חכמה איז א ספר וואס יעדער איינער ווייסט, מיר האבן אנגעהויבן צו רעדן סוף לעצטע וואך, און כ'האב אנגעהויבן צוריק דא. יעדער איינער ווייסט אז על פי חסידות דארף מען לערנען זוהר, דארף מען לערנען קבלה על פי עבודה.

קבלה און כל התורה כולה – אלעס דארף מען לערנען על פי עבודה

אמת'דיג, אלעס דארף מען לערנען על פי עבודה, ס'איז נישט נאר קבלה. קבלה איז נאר די חכמה וואס גיבט ארויס ידיעת ה', ידיעת יסודי התורה, אויף די קלארסטע אופן, אויף די מערסטע אידישע אופן, וכולי אלע מעלות. מיר האבן גערעדט לעצטע וואך אביסל מיט א שפראך וואס מ'קען ארויסרעדן.

דאס איז פארוואס מ'רעדט וועגן קבלה על דרך העבודה. מ'דארף לערנען כל התורה כולה על דרך העבודה. מ'דארף נישט נאר לערנען קבלה על דרך העבודה, מ'דארף נישט נאר לערנען כתבי האר"י על דרך העבודה, אלעס דארף מען לערנען על דרך העבודה, ווייל "על זה נקרא תורה", אזויווי דער

אבער מ'דארף קודם זיין אין די פרשה. די תניא איז נישט קיין ספר מבוא פאר מענטשן וואס ווייסן נישט פון חסידות. מ'נוצט עס היינט אזוי, אבער שטייט מפורש אין די הקדמה אז ס'ארבעט נישט, און מ'דארף מעין זיין אויב ס'ארבעט. אבער על כל פנים, ס'איז נישט געשריבן געווארן אריגינעל פאר די ריזען.

איינער וואס זיין אידישקייט, זיין לעבן, זיין חיים פנימיים פון עבודת ה' איז נאכנישט געבויט אויף די דרכי זוהר, נאכנישט געבויט אויף די ראשית חכמה, ער האט נישט די פראבלעם וואס די תניא סאלוט, אים דארף מען סתם אזוי אויסלערנען עפעס.

ערשט נאך לעבן מיט ראשית חכמה קומט מען צו תניא

נאכדעם וואס דו ליגסט אין די ראשית חכמה, דו לעבסט אביסל מיט די ראשית חכמה, און דו ווערסט סטאק מיט געוויסע פראבלעמען וואס די ראשית חכמה סאלוט נישט, דאס איז דאך די טענה פון די חסידים, אז די ראשית חכמה סאלוט נישט געוויסע פראבלעמעס, ס'דארף מער מדגיש זיין געוויסע נקודות, און מ'דארף פארענטפערן געוויסע טענות וכדומה, ס'איז דא געוויסע חידושים וואס די חסידות האט וואס זיי האבן נישט, דארף מען דאס צולייגן, אבער איינער וואס איז בכלל נישט אין די פרשה איז בכלל נישט געבייעט צוליב דעם.

פרק ד': די נושא פון קדושה – מען דארף אנהייבן ברייט

פארוואס מען דארף לערנען ראשית חכמה

אזוי ווי מיר האבן געלערנט לעצטע וואך, מען דארף לערנען אזוי ווייל דאס איז דער ראש לכל המקובלים ולכל החסידים, אזוי ספעציפיש אין די נושא פון חסידות וואס איז ארויסצוברענגען די חיות התורה, חיות היהדות, בערך אזוי, איז פון די ראשי הספרים איז דער ספר ראשית חכמה. עס זענען דא אנדערע ספרים, אבער ראשית חכמה איז זיכער פון די פריסטע און די אויך מערסטע מצליח'דיגע ספרים, אז מען האט זייער אסאך געלערנט ראשית חכמה.

דער צעטל קטן פון רבי אלימלך – לערנען די לעצטע פרקים

דאס איז איין זאך. נאכדעם איז דא נאך א זאך וואס זיי האבן אנגעהויבן צו רעדן וועגן קדושה. סאו, יעדער חסידישער איד ווייסט אז עס שטייט אין צעטל קטן פון רבי אלימלך און נאך אזעלכע ספרים אז מען זאל לערנען די סוף, סוף שער הקדושה איז דא פרק י"ז מיין איך, ט"ו, ט"ז, י"ז, די לעצטע פאר פרקים רעדן וועגן די צוויי-דריי עיקר נושאים, אזוי ווי מיר האבן געלערנט אינעם רמב"ם, צוויי-דריי עיקר נושאים וואס וועגן זיי רעדט מען ווען מען רעדט פון די סוגיא פון קדושה, פון די סוגיא פון תענוגי הגוף. תענוגי הגוף איז בערך אכילה און זיווג.

די לעצטע פרקים – אכילה און זיווג

און דער ראשית חכמה האט סוף זיין גאנצע פשט פון וואס איז קדושה, איז ער אנגעקומען צו רעדן מער למעשה לגבי די נושא פון אכילה און זיווג, וויאזוי א איד דארף עסן, וויאזוי א איד דארף מאכן זיווג. און צוליב דעם, ווייל עס איז איינע פון די גרויסע שיעורים צו זיין אן עבודה פנימית איז זיך צו עוסק זיין אין דעם, צו האבן א ריכטיגע וועג וויאזוי דאס צו טון, האבן די חסידישע ספרים מדרין געווען מען זאל לערנען די פרקים, אדער אפילו חזר'ן, אזוי ווי דער רבי אלימלך זאגט צו חזר'ן קודם א זיווג פרק י"ז פון ראשית חכמה.

דער פראבלעם – מענטשן ווייסן נאר פון דעם

ער וויל אייך זאגן, און דא איז דא א פראבלעם, ווייל מענטשן ווייסן נאר פון דעם, און מענטשן מיינען... קודם כל, ווייל מען ווייסט נישט וואס עס שטייט דארט, שטייט נישט דארט אויך, אפילו דארט שטייט נישט וואס מענטשן מיינען אז עס שטייט.

וואס שטייט טאקע אין די פרקים

למשל, דער חובת הלבבות צעטיילט זיך אויף שער הקדושה, שער היראה, נישט שער הקדושה, איך האב זיך פארמישט, שער הפרישות הייסט עס דארט, יא? אנדערע שיעורים וואס געבן ארויס לויט זיינע הבנות. ער איז געבויט זייער אסאך אויף רב סעדיה גאון, לויט דעם דרך, און זייער אסאך אויף אנדערע יסודות, מ'קען עס רופן פילאסאפיעס אדער השגה, השקפות, וואס דער חובת הלבבות האט געהאט, און ער געבט ארויס די אינערליכע הנהגות הנפש, די אינערליכע וועג וויאזוי די לעבן זעט אויס לויט דעם דרך.

ספרים געבויט אויף דעם רמב"ם'ס וועג

און אזוי איז דא ספרים געבויט אויף דער רמב"ם'ס וועג, איך מיין שמונה פרקים פון דער רמב"ם און אנדערע ספרים וואס זענען אין דעם גאנג.

די בית המדרש אין צפת – לערנען זוהר מיט ערנסטקייט

און איז אזוי די זעלבע וועג ווען עס איז ארויסגעקומען, ווען אידן האבן אנגעהויבן צו לערנען זוהר און נאך פארשידענע ספרים וואס האבן געמלאכט'עט געווען. דער זוהר אליינס איז פול מיט ענינים מתורת המוסר, און איך מיין מוסר גאנץ, ענינים פון פארציילן די מעשה וויאזוי עס זעט אויס א אידישע לעבן.

איז דאס געווען ווען מ'האט אנגעהויבן צו לערנען זוהר, איז געווען די בית המדרש אין צפת וואס מ'האט געלערנט זוהר מיט אזא ערנסטקייט. איז דא מענטשן וואס האבן זיך אפגעגעבן מיט די טעאריע דערפון, פארשטיין יעדע שטיקל און כדומה.

ספרי הנהגות געבויט אויף דרך זוהר

נאכדעם איז דא די ספרים וואס האבן געשריבן מוסר, וואס מ'רופט ספרי הנהגות, ספרי הדרכים, געבויט אויף די דרך זוהר, ס'הייסט קבלה. ס'איז א מחלוקת דא, ווער ס'ויל, די דרייווערשטער על פי חכמת ווער ס'ויל טון עבודה על פי זוהר, איז פון די ערשטע יסודות'דיגע ספרים וואס מ'דארף לערנען איז ראשית חכמה.

א שאד אז מענטשן קענען נישט דעם ספר

ס'איז זייער סעד אז מענטשן ווייסן נישט וואספארא שיינער ספר ס'איז. מ'ווייסט פון דעם צוויי שטיקלעך, אין סוף האט ער דאך געווען מסכת גיהנם, און אפאר געוויסע זאכן וואס דער עולם האלט עס שרעקעדיג, נישט צום שטערן איז דאך שרעקעדיג, אבער ס'איז אן אנדערע שמועס.

אבער באופן כללי, די גאנצע ספר ראשית חכמה איז פשוט א חסידישע ספר. דאס הייסט, ער ברענגט ארויס, ער איז מלקט פון די זוהר די ענינים פון לגבי די אלע גרויסע סוגיות פון עבודת ה', די סוגיות פון תיקון המדות, די סוגיות פון שמירת המצוות אבער מיט אן אינערליכע חיות. און דאס ברענגט ער ארויס, דאס איז די מסורה על פי זוהר, לויט ווי ס'איז מלקט אויסגעלערנט אז מ'זאל לערנען זוהר אויף דעם וועג. דאס הייסט, די דרכי עיון זענען אין די זוהר, און פשוט איז דאך א געבאט פון ראשונים, פון רבותינו הו"ל, נישט נאר פון זוהר, איז דאס די ספר וואס מ'דארף לערנען.

פרק ג': ראשית חכמה און תניא – די תקנה אין ליובאוויטש

די תקנה: נאר ווער לערנט ראשית חכמה מעג לערנען תניא

די אידיע אז ווען ס'איז ארויסגעקומען די תניא, אזוי זאגט מען אין ליובאוויטש, איז געווען א תקנה אז נאר ווער ס'לערנט ראשית חכמה ער מעג לערנען תניא.

וואס דאס ברענגט ארויס – תניא קומט צו סאלוון פראבלעמען

וואס דאס ברענגט ארויס, שטייט אין די הקדמה פון תניא, וואס ס'ברענגט ארויס איז, די תניא קומט צו סאלוון געוויסע פראבלעמעס, ס'קומט צוצולייגן געוויסע קניישטן אין די ענינים פון עבודת ה', אזויווי ער זאגט אין די הקדמה, פראבלעמען וואס מענטשן האבן געהאט בדורו, און ס'צו באלייכטן, ס'ארויסצוברענגען, און ס'צו סאלוון, לויט די לימודים וואס ער האט געלערנט פון די מגיד, פון בעל שם טוב, און זיינע חידושים אין דרך.

מ'דארף קודם זיין אין די פרשה

פרשת שלח און די מצוה פון ציצית: דער פראבלעם פון דיסטערעקשאן און די עצה פון די תורה

פתיחה: די פרשה פון דער וואך

זייער גוט, אבער מ'קען נישט דארט אנהייבן, ס'איז נישט קיין וועג.

סא ברוך השם, די וואך איז פרשת... ס'קומט זייער גוט אויס, די וואך איז פרשת שלח, און סוף פרשת שלח שטייט די מצוה פון ציצית אנטון. לאמיר הערן די מצוה, איך וויל זאגן פשוט פשוט פון די מצוה, און אזוי ווי דער ראשית חכמה אויך האט אין זיין פתיחה גלייך אין די הקדמה פון שער הקדושה הייבט ער אן מיט די פרשה און מיט הזוהר דערויף. סא לאמיר לערנען וואס ס'שטייט קודם אין די פרשה, און אויב מיר וועלן אנקומען ווייטער וועלן מיר אנקומען ווייטער, אבער קודם לאמיר לערנען וואס ס'שטייט אין די פרשה.

דער פשוט'ער פשוט: אלע מצוות און דער פראבלעם פון זיי צו טון

אין די פרשה שטייט אזוי, איך וועל זאגן פשוט פשוט, און איך וועל ארויסברענגען וויאזוי דער פשוט'ער פשוט ברענגט אונז צו וואו איך וויל אנקומען. דער אייבערשטער האט געגעבן פאר אידן אסאך מצוות, אזוי ווי ס'שטייט, אזוי ווי ס'שטייט פריער פאר די פרשה פון ציצית:

< "כָּל הַמִּצְוֹת הָאֵלֹהִים אֲשֶׁר צִוְּיָהּ ה' בְּיַד מֹשֶׁה, מִן הַיּוֹם אֲשֶׁר צִוְּיָהּ ה' וְהִלָּאָה לְדֹרֹתֵיכֶם"

דאס הייסט, א לאנגע צייט האט דער אייבערשטער געגעבן מצוות פאר משה רבינו, די גאנצע דור המדבר כסדר געגעבן מצוות, אקעי, אפשר פונקט אין די אנהייב פערציג טעג, א לאנגע צייט געגעבן מצוות, און די מצוות דארפן אנגיין אין דורות, פאר אלעמאל, אידן זאלן קענען ווערן מענטשן, זיין אידן דורכ'ן טון די אלע מצוות.

די שוועריקייט פון טון אלע מצוות

יעצט, ווער ס'האט אמאל פרובירט צו טון אלע מצוות ווייסט אז ס'איז נישט אזוי פשוט, דו האסט אלע מצוות, טו עס. ס'גייט אבער נישט אזוי.

די פארבינדונג צו די מעשה פון די מרגלים

מ'קען זען, און אפשר פארדעם איז עס טאקע קאנקעטעד מיט אלע... מיט די מעשה פון וואס ס'שטייט פריער, די מרגלים, מ'קען זען אז אין די וועלט שטימט נישט אזוי גוט אלעמאל מיט וואס מ'זאגט פאר א מענטש צו טון. מ'האט געזאגט פאר די מרגלים צו גיין אין ארץ ישראל, צו זען "הָאָרֶץ מֵהַיָּמִים הַהֵלֶךְ" און זיי האבן עפעס נישט געזען גוט, זיי האבן געווארן "דיסטערעקטעד" [distracted: צעצויגן, אפגעצויגן פון דעם עיקר] זאגט מען, "יָהִי עַתָּה הָאָרֶץ" זיי האבן געגאנגען אויסשפיאנירן די לאנד, סאמהאן איז געבליבן די לאנד שטערקער פון זיי. זאגט "וַיִּחְזְקוּ מִמֶּנִּי", זיי זענען נמשך געווארן, זיי האבן געזען פארשידענע זאכן, און זיי זענען געווארן צומישט, דיסטערעקטעד, אנגעוויבן צו טראכטן אפשר נישט, אפשר יא, אפשר אזוי.

דער זעלבער פראבלעם ביי יעדן איד

דער זעלבער זאך, יעדער איינער וואס פרובירט צו זיין א איד, באמערקט ער אז ס'איז זייער קלאר, ס'שטייט זייער שיין די גאנצע תרי"ג מצוות אין די תורה, זיין הייליג, "קְדוּשִׁים תִּהְיוּ כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם", "וְהִייתֶם לִי קְדוּשִׁים כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי", אז דו טוסט די אלע מצוות איז געוואלדיג.

וואס איז די פראבלעם? ווייסט וואס די פראבלעם איז? וואס דען וויל איך נישט? דו ווילסט נישט זיין הייליג? אוודאי יעדער איינער וויל זיין הייליג, קדוש קדוש לה'. דאס איז נישט די שאלה.

קדושה קומט דורך מעשה, נישט דורך רעדן

די פראבלעם איז אז די תורה זאגט אז מ'ווערט נישט הייליג פון זאגן אז מ'איז הייליג. מ'ווערט הייליג דורך זיך פירן געוויסע וועגן. "אם", יא, אויב דו וועסט טון "אֵת כָּל הַמִּצְוֹת הָאֵלֹהִים", "וְהִייתֶם קְדוּשִׁים". "וְשִׁמְרַתֶּם אֵת כָּל מִצְוֹתַי", דעמאלטס "וְהִייתֶם קְדוּשִׁים". מ'ווערט נישט סתם הייליג פון חלומ'ען דערפון.

אבער מענטשן האבן באקומען אזא בליק, אקעי, ראשית חכמה איז די ספר וואס דארט שטייט אז מען דארף זיך עפעס פירן מיט שטארקע פרישות, עפעס נישט ענדזשויען, נישט ענדזשויען תענוגי הגוף, און דאס ווערט אזוי ווי די פיקטשער וואס מען האט.

אבער עס איז נישט די פיקטשער, נישט פון יענע פרק אליינס, ווער עס האט עס געלערנט ווייסט אז עס שטייט נישט דארט דאס, עס שטייט דארט חסידישע זאכן דארט, עס שטייט וויאזוי עס צו דערהייבן, וויאזוי עס צו מאכן דערהויבן תענוגי הגוף, אבער עס שטייט נישט קיין שום פון די זאכן וואס מען זאגט נאך אז מענטשן מיינען אז עס שטייט.

מען קען נישט אנהייבן מיט הלכה למעשה

און צווייטנס, אז עס איז נאר די ענד, אזוי ווי מיר זאגן אלעמאל, מען דארף אנהייבן מיט א ברייטן קוק פון די גאנצע לעבן, פון די גאנצע תורה. מען קען נישט אנהייבן מיט הלכה למעשה, מען דארף זיך טון אזוי, ווייל עס הייבט אזוי אן, עס האט נישט קיין טעם און קיין ריח. די גאנצע אידיע פון האבן א טעם איז האבן א ברייטע.

שער הקדושה הייבט זיך אן מיט א ברייטן קוק

דער ראשית חכמה האט געזאגט, איך דארף עוסק זיין אין קדושה. איך האב געשריבן א גאנצע שער, זיבעצן פרקים, מסביר צו זיין די מושג פון קדושה. אליינס אין די ערשטע פרק, ער האט דורכגעגאנגען אלע מיני סארט קדושות וואס זענען דא אין די תורה: קדושת ישראל, קדושת השבת, קדושת המועדים. דאס איז אלץ פארט פון שער הקדושה.

שער הקדושה הייבט זיך נישט אן מיט שמירת הברית

שער הקדושה הייבט זיך נישט אן מיט שמירת הברית, מיט נישט מוציא זיין זרע לבטלה, אדער די זאכן וואס ער רעדט שוין אין די לעצטע צוויי דריי פרקים. עס הייבט זיך אן מיט וואס הייסט קדושה. קדושה איז א גרויסע יסוד אין די תורה, א ברייטע זאך.

די גרעסטע חלות איז אין די צוויי תענוגים

שטעלט זיך אויס, אזוי ווי מיר האבן געזאגט, אז אין א געוויסן זין, די גרעסטע חלות דערפון איז אין די צוויי תענוגים, אז דארט דארף מען זיך פירן מיט זייער א קדושה. זייער גוט, אבער אויב דו ווייסט נאך נישט וואס קדושה איז, דו הייססט נאר אן דארט, מען קען נישט מקיים זיין די רמב"ם הלכה וואס זאגט אז מען זאל לערנען פרק י"ז, אויב מען לערנט נישט באופן כללי אויסגעקאכט, מען לערנט די אלע פרקים ביז דעמאלט, אז מען האט א בליק אויף א אידיש לעבן, ווי מען פארשטייט קדושת שבת, מען האט א געפיל דערין.

מען דארף זיך דערמאנען ווען מען איז עוסק אין תענוגי הגוף

און נאכדעם קומט מען אריין און זיך דערמאנען, און וויבאלד מען איז עוסק אין תענוגי הגוף, וואס עס איז דא א חשש אז מען קען פארגעסן, דעמאלט דארף מען מאכן א זאך זיך צו דערמאנען. מען האט געמאכט א בליק אריבער פארן עסן, די בן פרק צו וויסן וויאזוי צו עסן. זייער גוט, אבער מען קען נישט דארט אנהייבן, עס איז נישט קיין וועג.

פרק ה': אנהייב פון דער לימוד – פרשת שלח און מצות ציצית

סא ברוך ה', די וואך איז פרשת פנחס, און עס קומט זייער גוט אויס. די וואך איז פרשת שלח, און אין סוף פרשת שלח שטייט די מצוה פון ציצית, אנטון ציצית. לאמיר הערן די מצוה. איך וויל זאגן פשוט פשוט פון די מצוה, און אזוי ווי דער ראשית חכמה אויך אין זיין פתיחה, גלייך אין די הקדמה פון שער הקדושה, הייבט אן מיט די פרשה און מיט די זוהר דערויף.

סא לאמיר לערנען וואס עס שטייט קודם אין די פרשה, און אויב מען וועט קענען ווייטער, וועט מען קענען ווייטער, אבער קודם לאמיר לערנען וואס עס שטייט אין די פרשה.

אה, זאגט ער, דא קומט אריין די תורה און זאגט, "איך האב נישט פארגעסן פון דעם אויך נישט, סתם, זאלסט נישט מיינען אז איך האב פארגעסן דערוועגן. איך האב נישט פארגעסן, און דו ביסט גערעכט. מ'דארף טאקע מאכן אן עקסטערע מערכה, עקסטערע סארט מצוות, וואס זיי זענען נישט אויסגעקומען צו פארציילן וויאזוי ס'זאל אויסזען אידעאל - נישט דאס איז די נושא. מ'דארף עפענען עקסטערע סארט מצוות, עקסטערע הנהגות, עקסטערע הדרכות, וואס איז צו סאלוון [solve: לייזן] די פראבלעם פון דיסטערקשן גופא."

זייט-דיין: דער חינוך-פראבלעם - פון אונטן אדער פון אויבן?

און מ'דארף זיין זייער זייער זיכער. ס'קען זיין אז אין חינוך וועט מען אנהייבן פון דעם, ווייל אויב מ'וועט אנהייבן... לאמיר פארשטיין, ווייל איך זאג אזוי ווי א קריטיק, א מענטש אסאך מאל מ'גייט אין... ס'איז דא געוויסע, לפחות געוויסע חסידישע רבי'ס וואס זיי זאגן זייער קלאר אזוי, זיי זאגן איך וויל דין נישט, איך קען דין נישט פארקויפן דברים עמוקים, סוף דבר הכל נשמע. קודם, הער אויף צו ליגן אין שטותים, הער אויף צו זיין דיסטערקטעד פון אלע תענוגי עולם הזה, עס זאל זיין אז קדושה מביאה לידי טהרה, טהרה מביאה לידי פרישות, עס זאל זיין טהור, עס זאל זיין פרוש, אז מ'קען רעדן מיט דיר חסידות.

קריטיק: דאס ארבעט נישט

דער אמת איז אז וויפיל איך קען זען ארבעט עס נישט, ווייל א מענטש ווייסט נישט פארוואס, אפילו ער ווייסט אז ער איז יא גוט און ער פאלגט יא וואס מ'זאגט אים, ער איז פרוש פון אלע מיני תענוגי עולם הזה, האט ער נאך אלץ נישט קיין טעם אין לעבן, ווייל ער קומט קיינמאל נישט אן. און ס'געשעט נישט פון זיך אליינס אז מ'זאגט טהרה מביאה לידי פרישות, ווייל פרישות ברענגט צו קדושה, אדער מ'זאגט אז מ'היט זיך אפ פון תענוגים גשמיים קען מען פילן בעסער געשמאק אין קדושת שבת.

דאס העלפט נאר פאר ווער ס'ווייסט שוין קדושת שבת, ס'איז דא א געוויסע סתירה, ווער ס'ליגט נישט אין דעם ליגט אין דעם, אבער סתם פון נישט הנאה האבן פון עסן הייבט מען נישט אן פלוצלינג הנאה האבן פון שבת, לדעתי, דאס איז נישט אמת.

אבער דער חינוך דארף האבן גדרים

ואם כל זה, אבער דער חינוך מוז האבן א געוויסע אזא אספעקט, ווייל די טבע האנושי, די טבע פון מענטשן, אויב מ'לאזט זיי אן קיין שום גדרים, אן קיין שום חינוך, גייען זיי זיין נישט נאר דיסטערקטעד, ער גייט אפילו נישט זיין דיסטערקטעד. אזא איינער האלט שוין ביי "נלא תתורו אַחֲרֵי לְבָבְכֶם".

די שטרקטור פון קריאת שמע שפיגלט דאס אפ

אונז טוען דאס יעדן טאג ביי קריאת שמע, יא? קודם איז מען מסביר "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד", נאכדעם רעדט מען פון "וְאֵהָבָה אֶת ה' אֱלֹהֵינוּ", "וְדָבַרְתָּ בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלִקְתְּךָ בְּדֶרֶךְ", אלץ געוואלדיג, מ'געבט א פולע עזרות. "וְאֵם לֹא, אִם יִפְתָּה לְבָבְכֶם וְסָרְתֶם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים" וכו'.

נאכדעם, נאך אחר כל זאת, אחר פֶּל הַדְּבָרִים וְהָאֱמֶת וְהָאֱמוּנָה, זאגט מען וואס איז מיט "לְבָבְכֶם וְעֵינֵיכֶם אַשֶׁר אִתְּם זָנִים אַחֲרֵיהֶם". אז דעמאלטס ביסטו זוכה צו די מדריגה פון "אַשֶׁר אִתְּם זָנִים אַחֲרֵיהֶם", ווייל ס'איז נישט קיין זונה, ס'איז בכלל דיין ווייב, ס'איז בכלל דייןס. ווי יענער זאגט, ס'איז נישט קיין מחשבות זרות, ס'איז דייןע מחשבות.

צוריק צום עיקר: די עצה קעגן דיסטערקשאן

ואם כל זה, איז דא א געוויסע סיבה פארוואס דער חינוך הייבט אן פון אונטן. פארוואס? ווייל ער זאל נישט ווערן אינגאנצן דיסטערקטעד, ער זאל אנהייבן גארנישט. אקעי, על כל פנים, נחזור לעניינינו.

מ'דארף האבן א געוויסע עצה, א געוויסע שמירה פאר די נקודה, פאר די נקודה וואס דאס איז וויאזוי מ'גייט סאלוון די נושא פון דיסטערקשאן? מ'ווערט כסדר דיסטערקטעד. מ'דארף האבן א סגולה, מ'דארף זיך

דברים שנפשו של אדם מחמתן: די נטיה צו ווערן דיסטערקטעד

און לגבי טון די אלע מצוות, בפרט, לאמיר רעדן בפרט פון די מצוות וואס מ'רעדט וועגן דעם, "דברים שנפשו של אדם מחמתן" [זאכן וואס דעם מענטש'נס נפש באגערט זיי], זאכן וואס ווען מ'זעט זיי, אזויווי די מרגלים, זיי האבן געזען ארץ ישראל, זיי האבן געזען עפעס א פראבלעם, די נטיה פון די טבע פון די מענטש, די נטיה טבעית פון די מענטש, איז צו ווערן פארלוירן.

ווען א מענטש זעט א שיינ שטיקל בשר, זיין נטיה איז צו ווערן פארלוירן. "לְזָנוּת אַחֲרֵיהֶם", אזויווי דער פסוק זאגט, "אַשֶׁר אִתְּם זָנִים אַחֲרֵיהֶם". "זוננים" מיינט אזוי סוטה זיין מן הדרך, אראפגיין פון וועג, מיינט צו ווערן דיסטערקטעד, יא? א גוטע ווארט. ווערן דיסטערקטעד. ער ווייסט שוין נישט וואס ער וויל, ער ווייסט שוין נישט וואס זיין כוונה איז.

די באדינגונג: מען מוז קודם זען וואס מ'ויל

אויב ער ווייסט נאכנישט וואס ער וויל, ער האט נאכנישט געלערנט די תורה בכלל, אזויווי איך האב געזאגט, מ'קען נישט אנרייבן פון שער יוד זיין, פרק יוד זיין. אויב ער ווייסט נאכנישט וואס מ'ויל פון אים, ער ווייסט נאך, ער האט נאכנישט בכלל געזען קיינמאל קיין פיקטשער פון וויאזוי דאס זעט אויס, די שיינע לעבן פון די תורה וואס מ'ויל אים פארקויפן, די עולם הבא - מ'וועט זען דאך נאך א דרשה אויף די מרגלים, וואס דאס איז געווען זייער דזשאב באמת'דיג - קען מען נישט האבן קיין טענות אויף אים. אוודאי ווערט ער דיסטערקטעד.

זייט-באמערקונג: קריטיק אויף דעם "OTD" דיסקורס

ווי יענער האט געזאגט, "יא, מענטשן ווערן OTD [off the derech]: אפגעגאנגען פון וועג] ווייל זיי האבן תאוות." נו, און וואס איז שלעכט מיט תאוות? וואס האסטו עפעס א סיבה פארוואס ס'איז שלעכט תאוות? די גרעסטע וואס דו קענסט זאגן איז אז תאוות איז א דיסטערקשאן, יא, זאגסטו, אונז פארשטייען עס.

ווען מ'זאגט עס, "אה, ער איז געווארן א פקעת'ל, ער האט געהאט תאוות", פשט איז דו פארשטייסט אז ס'איז נישט ריכטיג. נו, ער וואלט אויך געדארפט פארשטיין אז ס'איז נישט ריכטיג. ס'איז א חלק וואס איז אומשולדיג געווארן, "לְסוּרָוּ, געמאכט טו סור, אַחֲרֵי לְבָבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם". זייער קינט. דאס איז נאר גוט נאכדעם וואס מ'זעט, מ'זעט קלאר אז א טוב איז א טוב, יא? מ'זעט אז סור מרע איז א טוב, און מ'זעט וואס איז א טוב. זאגט ער, "עם פֶּל זָה", ביסטו צומישט געווארן, עד כדי כך ביסטו צומישט געווארן אז דו ווייסט שוין נישט וואס איז טוב אויך נישט. אקעי, אבער קודם דארף מען זען.

ציצית: א מצוה קעגן דיסטערקשאן, נישט א מצוה פון אידעאל

אויב מ'האט נאך נישט געלערנט כל המצוות ביז דא - ס'איז נישט די ערשטע מצוה, ס'איז די לעצטע מצוה. אויב מ'האט נאך נישט געלערנט אלע מצוות ביז דא, "כָּל מִצְוֹתֵי אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ", איך האב דיר שוין געזאגט, יא? אויב מ'האט נישט געלערנט ביז דא, איז נישט אינטערעסאנט.

אבער נאכדעם וואס דו האסט שוין יא געזען, א מענטש האט שוין יא פארשטאנען - דאס איז די עיקר עבודה וואס מ'דארף טון איז יענץ. לאמיר זאגן א מענטש האט שוין יא פארשטאנען, ער האט שוין יא געזען די גאנצע שיינקייט פון ווי שיינ ס'איז צו זיין א איד, ווי שיינ ס'איז צו זיין א מענטש, ער האט שוין יא דאס געזען. נאך אלץ, ער האט שוין געלערנט די תורה, דאס איז וואס די תורה וויל טון. די תורה פארציילט דיר אלע מצוות, און זי ווייזט דיר א ציור וויאזוי ס'זעט אויס, וואס איז א גוטע לעבן דאס איז. למעשה פרוביר איך צו טון, איך זאג, "אדרבה, לאמיר עס אנהייבן צו טון, מ'גייט מיר."

די טבע האנושי: מען ווערט דיסטערקטעד

גלייך ווערט ער דיסטערקטעד פון אלע מיני זאכן. דאס איז די טבע האנושי, ער ווערט דיסטראקטעד, בפרט פון דברים שנפשו של אדם מחמתן, ער ווערט דיסטראקטעד.

אויף דעם איז דא א חיצוניות, לאמיר זאגן, אויף דעם איז דא א חיצוניות. די חיצוניות איז אז טשעק וואו די לעכער זענען. נישט טשעק וואו די לעכער זאלן נישט אריינקומען, נאר לאז מיר דאס הערן בעסער. איך טשעק וואו די לעכער זענען, וואו ווערט עס אז מ'הייבט אן דאס ליב האבן און טון נישט יענע זאכן. דורך דעם וואס מ'טוט נישט יענע זאכן, איז דאס ביסלעכווייז טאקע נישט ליב האבן.

דאס זענען ביידע נישט די עצם זאכן. לאמיר פארשטיין, די עצם קדושה, די עצם תורה, די עצם טוב, איז ווען מ'טוט די טוב, נישט ווען מ'טוט נישט די רע, ווען מ'האט נישט ליב עפעס שטותים. דאס איז נישט טוב, דאס איז נאר מניעת הרע, סור מרע.

אבער וויבאלד ס'איז דא פראבלעמען, ס'איז דא "אשר אתם זונים אחריה", דארף מען דילן מיט די צוויי זאכן: מיט די וואס מ'האט ליב רע, וואס מ'האט ליב די תענוגי הגוף צופיל, און די אופן וואס דיסטערעקט, און מיט די פלעצער וואו דאס קומט אריין, מיט די פלעצער וואו ס'ווערט נמשך.

די צייטווייליגע עצה פון "אחרי עיניכם"

סא איין חיצוניות'דיגע עצה וואלט געווען, אזוי ווי מ'זאגט "אחרי עיניכם", קוק נישט אויף זאכן וואס זענען מעורר די לב, וואס זענען מעורר עין רואה ולב חומד, ס'איז נישטא קיין לב חומד. דאס איז אבער א צייטווייליגע עצה, ווייל איך וויל יא, איך גיי דיר יא קוקן, אדער אונז לעבן אין א וועלט, אדער ס'איז נאר א חיצוניות'דיגע עצה.

און די חיצוניות'דיגע עצה איז געמאכט אז וויבאלד ס'איז דא וועגן וואס זענען מעורר את הלב, זיי מעורר את הלב אנדערש. מאך אז דו זאלסט אנהייבן צוביסלעך צו טאקע ליב האבן דאס. און דאס איז אמת'דיג וואס אונז רופן קדושה. ס'הייסט, לאמיר פרובירן צו רעדן אזוי.

די הגדרה פון קדושה — נישט נאר שמירת עינים

וואס איך וויל דא קודם אויספירן, ווייל איך האב געזען פון די גוואלד, אבער ס'איז טאקע, וואס איך וויל דא בעיקר אויספירן איז דאס, אז ס'איז נישט, ס'שטייט נישט, די קדושה, די "ולא תתורו", באשטייט נישט פון די נישט קוקן.

פארוואס קען עס נישט באשטיין פון די נישט קוקן? ווייל דאס איז, ס'פרעגט זיך פארוואס. א מענטש איז אזא סארט זאך וואס טוט זאכן פאר פארוואס, יא?

א מענטש איז נישט א בריאה וואס ארבעט בדרך חוק

וויפיל מ'קען זאגן פאר א מענטש, טו בדרך חוק, ס'איז דא אנדערע מחלוקת'דיגע פארוואס. איך פארשטיי אז דאס איז א גוטע זאך, איך גיי מיך נישט פארשטיין יעדע פרט. אזוי ווי די גמרא זאגט, ס'קען זיין פאאר פרטים וואס דו פארשטייסט נישט, פאאר דינים וואס דו פארשטייסט נישט, ס'קען אבער נישט זיין אז בעיקר זאכן פאר א מענטש זאל זיין א חוק.

א מענטש איז נישט אזא סארט בריאה וואס ארבעט אזוי. ווער ס'איז א מענטש ווייסט אז ער איז נישט קיין בריאה וואס ארבעט אזוי. מענטשן טוען זאכן פאר א ריזן. מענטשן טוען נישט זאכן אן א ריזן. ער זאגט די ריזן איז ווייל איך גלייב אז מ'קען געהרג'עט ווערן פון דעם, אוקיי, דאס איז א שטיקל ריזן. אבער מענטשן טוען, אפילו יענץ דארף מען דאג'ן וויפיל ס'ארבעט. אבער מענטשן טוען זאכן פאר א ריזן.

ווען גדרים ארבעטן — און ווען נישט

איך קען זאגן, לאמיר זאגן אזוי, אויב איינער, לאמיר פארשטיין אפשר קען מען זאגן אזוי, אויב איז דא איינער וואס ער האט שוין יא ליב דאס, ער האט מער ווייניגער ליב וואס צו זיין גוט, אבער כל זה סאמטיימס ווערט ער פארלוירן, זאל מען אים זאגן גיי נישט אין די גאס וואס מאכט דיר פארלוירן. אוקיי, ס'איז כמעט געסאלווד די גאנצע זאך, ווייל ס'איז דא געוויסע פאקטיש, אזוי ווי מ'זאגט, געוויסע פתחים פון די גוף, געוויסע פלעצער ווי חושים, יא, ווי סאך פלעצער וואו ס'קומט אריין גירויים, ס'קומט אריין

דערמאנען, מ'דארף האבן עפעס א זאך וואס איז מכוון דעם מענטש דעמאלטס ווען ער איז עוסק אין די עולם הדיסטערעקשאן, ער זאל נישט אינגאנצן פארגעסן.

די שערים פון דיסטערעקשאן

און אויף דעם טראכט מען אריין, און מ'זעט אז ס'איז דא געוויסע שערים, ס'איז דא געוויסע פתחים פון דעם מענטש, וואס דארט ווערט ער דיסטערעקטעד. דאס איז זייער אינטערעסאנט, לאמיר זיין זייער פשוט. ווילן וויל איך טראכטן א גאנצן טאג פון דברים שכליים און פון דברי תורה והכמה ביזדערווייל, דאס איז די טייטש קדושה אליינס, דאס איז די אמת'דיגע קדושה אליינס. דער פראבלעם איז, און איז אסאך אמאל, ווערט מען דיסטערעקטעד. קען א מענטש זאגן, זיי זיך מחזק, דו ווייסט בעסער ווי גוט ס'איז, און נישט זיין דיסטערעקטעד. נישט די פוינט. דא האסט א סוגיא פון דיסטערעקטעד, מען דארף רעדן פון דער סוגיא אליינס.

צוויי אופנים: חיצוניות און פנימיות

איך קען אין דעם אליינס זאגן אזוי צוויי זאכן. איך קען רעדן בחיצוניות, און איך קען רעדן בפנימיות. און איך קען ווייזן וויאזוי דער חיצוניות מיינט די פנימיות. וואס מיין איך צו זאגן? צוויי נקודות.

ערשט: די פנימיות'דיגע נקודה

ערשט, לאמיר רעדן קודם איבער פנימיות, ווייל עס איז בעסער מער געשמאק. דאס וואס איך ווער דיסטערעקטעד, אדער לאמיר נישט רעדן פון איינעם וואס ווייסט שוין אינגאנצן, אדער אפילו איינער וואס ווייסט אביסל וואס ער ווערט דיסטערעקטעד. ס'איז פארוואס?

ווייל הגם אז ער זעט, ער האט געהערט, ער האט שוין געהערט אלע מצוות, ער ווייסט שוין אלע מצוות, אבער ער פילט זיי נישט. דאס איז די ערשטע עיקר זאך, די פנימיות'דיגע זאך. ער פילט זיי נישט. ער פארשטייט, ער זעט אז ס'וואלט געווען א בעסערע לעבן צו פראווען שבת, ער וואלט געווען בעסער. ער האט געהערט, ער האט געהערט דערפון, אבער ער פילט עס נישט, ער האט עס נישט ליב באמת.

אין אנדערע ווערטער, דאס איז די טייטש "לִבְכֶם", "אֲחֲרֵי לִבְכֶם", זיין הארץ, זיין זיין זיין זיין...

לא תתורו: די פנימיות'דיגע עבודה פון קדושה

פארשטאנד אן געפיל — די קלופט צווישן ווייסן און ליב האבן

ער פארשטייט, ער זעט אז ס'וואלט געווען א בעסערע לעבן צו פרייען שבת, וואלט געווען בעסער. ער האט געהערט דערפון, אבער ער פילט עס נישט, ער האט עס נישט ליב באמת.

אין אנדערע ווערטער, דאס איז די טייטש "לִבְכֶם", "אֲחֲרֵי לִבְכֶם". זיין הארץ, זיין... וואס איז אים געשמאק, איז אים נאך אלץ זייער געשמאק. ער, בתור מענטש, איז א סארט מענטש וואס אים איז געשמאק תענוגי הגוף. דאס איז וואס אים איז געשמאק. זאגסטו אים, "אוקיי, אבער היט זיך אפ, טו עס נאר בהיתר, טו עס נישט באיסור, זיי זיכער נישט צו ווערן דיסטערעקטעד דורך דעם צופיל." ער גייט יא ווערן דיסטערעקטעד, ווייל וואס זאל ער טון? ער האט עס למעשה ליב.

ווען דו זאגסט אים, "האלט דיך צוריק, אוקיי, אפשר קען ער אביסל מיט כח, אפשר קען ער אביסל נישט מיט כח. מ'קען פארשידענע זאכן, דאס איז די חיצוניות. ווען מ'טוט מיט כח הייסט עס חיצוניות. אבער למעשה האט ער דא א בעיה.

ער האט שוין געהערט אז ס'איז זייער שיין, ס'איז זייער שיין צו... די חיי עולם הבא זענען זייער שיין, אבער ער האט עס נישט ליב. דאס וואס מ'רופט זיין פנימיות, זיין אהבה, זיין תשוקה איז נישט דארט. מ'דארף עקסטער דילן מיט דעם, מ'דארף עקסטער דילן מיט דעם, מאכן אז דו זאלסט עס יא ליב האבן.

חיצוניות'דיגע עצות — טשעקן די לעכער

מעשה. צוויי אנדערע זאכן וואס זענען נישט גופו של מעשה זענען פשוט עקסטערע זאכן.

און איינער קען זאגן אז דאס איז טאקע צוויי אנדערע זאכן. איינס איז אן ענין פון גדרים וסייגים היצוניים, און איינס איז אן ענין פון עבודה פנימית, נישט ליב האבן. איך ווייס שוין וויאזוי מ'קען בכלל פאדערן פון א מענטש אזא זאך. אפשר איז עס נאר נישט צופיל טראכטן וכדומה.

ביידע רעדן פון דער זעלבער זאך

אבער איך זאג, וואס איך וויל טענה'ן איז אז די ביידע זאכן גייען צוזאמען. די ביידע זאכן זענען די זעלבע זאך. פאר די זעלבע סיבה, פאר די זעלבע reason, איז עס part פון די זעלבע זאך. ביידע רעדן, אויב איך וויל עס רעדן מיט פנימיות'דיגע שפראך, ביידע רעדן פון דעם אז דו זאלסט נישט זיין דער סארט מענטש וואס גייט נאך אזעלכע זאכן. נישט נאר אז דו זאלסט נישט טון אזעלכע זאכן, נאר דו זאלסט זיין אזא סארט מענטש.

וואס מיינט אזא סארט מענטש? קען מיינען פנימיות און היצוניות. ס'קען מיינען ער דרייט זיך נישט וואו ער גייט, ער היט זיך פון זאכן וואס מ'ווייסט, און ס'קען מיינען ער טראכט נישט, ער זאל נישט ליב האבן אזעלכע זאכן. אבער זיי זענען צוויי חלוקים, צוויי פועל יוצא'ס פון די זעלבע סארט זאך.

זיי האבן די זעלבע סארט relation צו די גופו של מעשה, וואס בעצם פון דעם רעדט מען. ביידע זענען מער טיף אמת'דיג, ביידע זענען פנימיות'דיג אמת'דיג, ביידע זענען וועגן וואס מ'האט ליב.

די הלכה'דיגע נפקא מינה

איך קען נישט יעצט אריינגיין אין די הלכה, אבער ס'איז קלאר פאר מיר אז ס'איז נישט דא קיין איסור הסתכלות אדער איסור קריבה וכדומה צו עריות אדער צו מחשבות אסורות, אלץ די זעלבע זאך. איך קען זאגן מדרבנן, איך קען זאגן אז ס'איז געווארן אזוי ווי א גדר. אבער אפילו די גדר פון דעם גדר איז נישט נמשך ווערן, די גדר איז נישט קוקן, ס'איז נישט דא קיין איסור צו קוקן.

אזוי מיין איך קלאר להלכה, ס'איז נישט דא קיין ספק וועגן דעם. איך מיין, איך האב נישט קיין ספק וועגן דעם. פשוט, וואס מאכט עס א גרויסע נפקא מינה? ווייל ביי מזיד ועקירת הדעת איז עס ווייטער א פראבלעם. אבער דאס איז די הקדמה דערפון.

די מצוה פון ציצית — א ספעציעלע עצה

וואס וויל איך פארזאגן פון די גאנצע זאך? וואס וויל איך אנקומען פון דעם? און די תורה איז געקומען און געזאגט, דו ווילסט זיין הייליג, קום הער, טו אן ציצית. טו אן ציצית. איך ווייס אז דו ווייסט שוין וואס מיינט זיין הייליג, אבער דו ווילסט עס נאך האלטן, דו לאזט עס נאך נישט ליב, דו דרייסט זיך נאך אין די פלעצער וואס ס'איז דא זנות'עריי, וואס ס'איז דא "אחרי לבבכם ואחרי עיניכם". טו אן ציצית.

איך גיב דיר א ספעציעלע עצה, א ספעציעלע מצוה, די תוכן פון די מצוה איז צו שטיין ביי דעם גרעניץ, אזוי ווי נאך אלע מצוות, נאך די גאנצע תורה ביים טיר, אזוי ווי ס'איז דא א מזוזה ביים טיר, אזוי איז דא א ציצית ביי א קאנפע פון בגד.

ציצית ביים עק — א שומר ביים גרעניץ

אזוי ווי דו, דער מענטש, די גוף, די נשמה, גייסט מער און מער צו אונז, ביז די עק די עק פון זיין בגד, ווייטסטע פון די לעוועל וואו דו קענסט זיין, דארט שטעל איך א שומר, דארט שטעל איך ציצית.

און וואס טוט די ציצית? ס'דערמאנט, יא, "וזכרתם את כל מצוות ה'", ס'דערמאנט אין מצוות ה'. סאו איך וויל דיר עס אביסל מגדיר זיין, וויאזוי מ'זאגט אין די שפראך פון קבלה, ווי דער זוהר זאגט עס דא.

דער זוהר אויף ציצית — ראיית השכינה

דער זוהר שטייט אין רעיא מהימנא, ס'איז פקודא אין די פירוש פון די זוהר אויף די מצוות, ער איז מפרש דא די מצוה. און אויב מ'וועט קענען צוריקקומען צו מסביר זיין, אויב מ'וועט פארשטיין די חילוק פון וואס דער

פראבלעמען, ס'קומט אריין זאכן פון אינדריסן, און ס'איז שלייענטליך אפ, מאך צו די טירן שוין.

אבער אויף דעם גופא דארף איך דאך א שאלה, פארוואס זאל איך זיין פארמאכט? אה, ווייל דו ווייסט שוין אז ס'איז נישט גוט, סאו פארוואס האסטו עס ליב? דו האסט דאך א ברירה, דו ווייסט אז דו האלטסט אז ס'איז נישט גוט, סאו האלט נישט אז ס'איז נישט גוט.

די אמת'דיגע טייטש פון "ולא תתורו"

און דעם אמת'דיג, פאר דעם וואס איך וויל זאגן איז, אז אמת'דיג, דאס וואס מ'רעדט פון נזהר זיין, פון נישט קוקן אויף זאכן, נישט גיין אויף פלעצער, נישט "ולא תתורו אחרי לבבכם", יא, אין די פסוק שטייט נישט מ'זאל נישט קוקן, יא, לאמיר הערן, ס'שטייט נישט אין איין שום פסוק, אלע דרשנים זאגן "ולא תתורו" שטייט די מצוה פון שמירת עינים.

ס'איז נישטא קיין מצוה פון שמירת עינים

ס'איז נישטא קיין מצוה אין די תורה פון שמירת עינים, נישטא. ס'שטייט "ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם", נישט נמשך ווערן נאך די זאכן וואס די עין רואה ולב הומד. ס'שטייט נישט מ'זאל נישט קוקן, ס'איז נישטא קיין שום מצוה צו קוקן, וואו שטייט אין די תורה מ'טאר נישט קוקן? איינער האט מיר געברענגט אין שולחן ערוך וויאזוי מ'טרעפט א פסוק, אבער איך וויל ארויסברענגען די הגדרה דערפון.

צו רעדן פון די, אזויווי די ריזען, ס'איז נישט דא קיין איסור עצמי, ס'איז נישטא קיין נושא עצמי, מ'קען נישט מאכן קיין נושא עצמי פון דעם. מ'דארף פאוקעסן דערויף, אבער פארוואס פאוקעסן מיר דערויף? וויבאלד אז דאס ווייזט דיר, דאס איז וואס ווייזט אז דו האסט עפעס א געוויסע חשק דערצו, דו האסט עפעס א געוויסע אהבה דערצו, עפעס א געוויסע געשמאק דערין.

עוקר זיין די געשמאק, נישט די קוקן

יעצט, די מענטשליכע געשמאק וואס איז דא אין נמשך ווערן נאך די זאכן, דארף מען ביי די פלאץ וואו ס'איז דא א געשמאק, דארף מען זען עוקר צו זיין די געשמאק, נישט עוקר צו זיין די קוקן. מ'דארף עוקר זיין די געשמאק.

וויאזוי איז מען עוקר די געשמאק? דורך נישט קוקן קען זיין דאס איז א וועג פון עוקר זיין די געשמאק, ווייל ס'איז א חינוך, אזוי ווערט א חינוך, מ'הייבט אן ווען מ'פילט עס נישט ביז מ'פילט עס. אבער ס'מוז זיין אז אין סוף זאלסטו נישט פילן.

ס'שטייט "לא תתורו", ס'שטייט נישט "קוק נישט", ס'שטייט נישט "קוק נישט", ס'שטייט "האב נישט ליב". "לא תתורו" טייטש "האב נישט ליב", "באגער נישט". וויאזוי מ'וויל עס טייטשן פונקטליך, "שפיאניר נישט". איך ווייס שוין וויאזוי מ'טייטשט "לא תתורו". "שפיאניר נישט".

ווערן אזא סארט מענטש

ס'איז דו דארפט מאכן, דו דארפט ווערן אזא סארט מענטש וואס ער איז נישט... אין אנדערע ווערטער, אויב איינער... לאמיר זאגן אזוי, די סטרוקטור פון די חטא, די סטרוקטור איז דא צוויי זאכן וואס זענען אמת'דיג די זעלבע זאך, נישט דריי זאכן.

ס'איז דא טון זאכן וואס מ'טאר נישט, טון עבירות. דאס טאר מיר נישט. נאכדעם וואלט מען געזאגט, אוקיי, טו נישט קיין עבירות, אבער קוקן מען מען, ס'איז נישט קיין גופו של מעשה. אדער קען איינער זאגן, הרהור, טראכטן, ליב האבן מען מען. ס'שטייט נישט אין די תורה אז מ'טאר נישט ליב האבן צו טון עבירות.

צוויי זאכן וואס זענען איינס

און וואו שטייט די ביידע זאכן? ס'איז דא צוויי אנדערע זאכן לכאורה, וואס איז לכאורה נישט קיין שייכות איינס צום צווייטן. איינס שטייט נישט ליב האבן עבירות, הרהור, לאמיר עס רופן. און איינס שטייט נישט קוקן אויף זאכן וואס ברענגט צו, ס'איז א מגרה את היצר, וואס ברענגט צו עבירות. צוויי אנדערע איסורים. צוויי אנדערע זאכן וואס זענען נישט גופו של

מיט א בייטש. דער טאטע וויל אבער נישט שלאגן מיט די בייטש, דער טאטע וויל בעצם – אה, דער אינגל זאל זיין גוט.

אבער ס'איז א פראבלעם. דאס איז דער פראבלעם וואס מיר האבן גערעדט פריער, רייט [right]? אמאל דער אינגל ווערט דיסטורעקטעד [distracted]. דער אינגל וויל זיין גוט, דער טאטע וויל ער זאל זיין גוט, אבער ער ווערט דיסטורעקטעד.

האט דער טאטע געמאכט אן עצה: ער האט אויפגעהאנגען אויפן וואנט, ער האט אויפגעהאנגען דעם בייטש מיט וואס ער שלאגט דעם אינגל. און ווען דער אינגל איז דארט דורכגעגאנגען, און ווען ס'האט אים געמאכט ער האט געוואלט ווערן דיסטורעקטעד, האט ער געזען דער בייטש הענגט דארטן, האט ער געזאגט: "אה, דאס איז וואס געשעט ווען איך בין זינדיג." "וראו אותה וחרטו" – ער האט געזען וואס געשעט, האט ער תשובה געטון, האט דער אינגל ווייניגער געטון.

יישום המשל על ציצית ושכינה

דאס איז דער דרך הזכירה. זאגט ער, זאלסטו וויסן: "ראיתם אותו וחרטתם" מיינט, אז דו ווייסט אז די מידת הדין, די שכינה איז מידת הדין, דו זעסט וואס געשעט ווען מ'גייט ארויס פון די גבולי הקדושה, ווען מ'גייט ארויס פון רצון השם. דורכדעם "וחרטתם", דו קומסט צו השם, "ולא תתורו אחרי לבבכם".

ראשית חכמה: הקשר בין קדושה, יראה, ותשובה

שער הקדושה קודם לשער התשובה

וואס וויל איך דא ארויסברענגען? איך וויל ארויסברענגען א זייער אינטערעסאנטע זאך: אז ס'איז זייער אנדערש וויאזוי דער זוהר און דער ראשית חכמה – אזוי ווי דער זוהר זאגט, אזוי זאגט דער ראשית חכמה.

דארט ביי די ערשטע זאך, קאנעקטעד מיט תשובה, זאגט דער ראשית חכמה: ער האט געשריבן קודם השער התשובה, און נאכדעם שרייבט ער השער הקדושה.

זאגט ער: וואס איז שייכות פון קדושה מיט תשובה?

זאגט ער: יראה. קדושה האט צו טון מיט יראה, אזויווי ס'שטייט "יראת ה' קדושה". ווער ס'איז הייליג דארף האבן יראה, כדי צו האבן יראה דארף מען האבן יראה.

מקום היראה – כסא הכבוד ומידת הדין

אזויווי מיר האבן יעצט געזאגט: אז די מקום היראה, די תחלה וואס דו ווייסט אויף יראה – כסא הכבוד אויף מידת הדין – דאס איז וואס העלפט פאר קדושה, דאס איז וואס ברענגט פאר קדושה.

בעל תשובה וצורך בפרישות

און ער זאגט פארוואס? וויל א בעל תשובה איז איינער וואס ער... יעדער איינער איז א בעל תשובה. א בעל תשובה מיינט איינער וואס האט נאך ליב שלעכטע זאכן – ביי דעם איז ער א בעל תשובה. דארף ער אזויווי פרוש זיין דערפון.

די עצה פון פרישות, די עצה פון בורח זיין דערפון, איז די קדושה – וואס דאס הייסט צו געדענקען די יראה, צו געדענקען די זאך וואס שטייט אויף א שומר, די בייטש כביכול וואס שלאגט ווער ס'גייט ארויס.

החילוק הגדול: משל הזוהר לעומת משל הרמ"ל

שני משלים שונים בתכלית

וואס איך וויל ארויסברענגען פון דעם איז אזוי: אז ס'איז זייער אנדערש די מעשה וואס ער פארציילט דא, זייער אנדערש ווי די מעשה וואס דער רמ"ל [רבי משה חיים לוצאטו] האט משל פארציילט.

מ'קען ארויסברענגען די חילוק דורך די אות ל', די ל' וואס שטייט "לה' אלקיכם", "והייתם קדושים לה' אלקיכם".

הבנה פשוטה: קדושה כמידה אישית

זוהר געבט צו, וואס איז דא אין די זוהר וואס איז נישט דא אין די דרך הפשט און אין די רמב"ם און אנדערע.

סאו דער זוהר זאגט אזוי, אזוי ווי ס'ברענגט די ראשית חכמה, דער זוהר איז דא אין פרשת שלח דף קע"ה, ער זאגט אזוי, וואס איז די סוד פון "וראיתם אותו וזכרתם"?

דער זוהר זאגט אזוי, "וראיתם אותו", דו קוקסט אויף די תכלת. תכלת, דאס איז די זאך וואס מ'דארף קוקן, און דערויף שטייט "וראיתם אותו". יא, מ'האט נישט קיין תכלת, ס'איז צורך גבוה, נאר א זכר דערצו.

זאגט דער זוהר אזוי, ציצית, תכלת, איז א רמז אויף די שכינה. "וראיתם אותו", "אותו" מיינט די שכינה, דאס איז וואס מ'דארף זען. תכלית עיקר סיוע לבית דוד, כאילו...

תכלת, שכינה, ויראה: קדושה כשמירת הפתח של בית המקדש

תכלת כרמז לשכינה ומידת היראה

"וראיתם אותו" – ראיית התכלת והשכינה

דער זוהר זאגט אזוי: "וראיתם אותו" – דאס איז די תכלת. תכלת, דאס איז די זאך וואס מ'דארף קוקן, אויף דעם שטייט "וראיתם אותו". יא, אויב מ'האט נישט קיין תכלת איז עס צורך אין נאר א זכר דערצו.

זאגט דער זוהר אזוי: ציצית, תכלת, איז א רמז אויף די שכינה. "וראיתם אותו" מיינט די שכינה – דאס איז וואס מ'דארף זען. "תכלת עיקר סיוע לבית דוד". כסא דוד הייסט תכלת, און דער מקום השכינה.

די שכינה הייסט אויך נאך א ווארט: "יראת ה'" – צום מורא'ן פון הוי"ה. דאס הייסט די שכינה כביכול האט יראה פאר תפארת, דאס איז די טייטש יראת ה'.

הקשר בין תכלת, שכינה, וכל מצוות ה'

און וועגן דעם, וויבאלד אז אלע מצוות זענען האבן צוטון מיט די מלכות, אדער מיט מכבד זיין די מלכות מיט די קודשא בריך הוא, איז "וראיתם אותו וזכרתם את כל מצות ה'".

דורך דעם וואס מ'קוקט אויף די תכלת, אויף די כסא הכבוד – יא, די תכלת דומה לכסא הכבוד – דורך דעם דערמאנט מען זיך. "וזכרתם" איז מלשון זכירה, מלשון זכר, דערמאנט מען זיך די העכערע מדרגות: "כל מצות ה'".

דאס איז פשוט'ע טייטש, אפשר די שכינה אליינס הייסט מצות ה'. אין עני קעים [in any case], און דער זוהר איז מסביר, דאס איז די מקום היראה.

גזירה שוה: זכירה, עמלק, והנחש הנחושת

הקשר בין "וראיתם אותו וזכרתם" ל"זכור את עמלק"

און אזוי איז מסביר דער רשב"י [רבי שמעון בר יוחאי], איז מסביר דער זוהר אזוי, אז אזוי זאגט דער זוהר אויך דארט, אז די זכירה – און ווייטער אין די נעקסטע שטיקל זוהר שטייט: אז וואס הייסט מ'געדענקט? וואס הייסט מ'געדענקט?

ער זאגט אז ס'איז א קאנעקשאן [connection], אזוי, ער מאכט א גזירה שוה פון "וראיתם אותו וזכרתם את כל מצות ה'" מיט "וראיתם אותו" און "וזכרתם". "זכר" איז "זכור את אשר עשה לך עמלק". עמלק איז "אין השם שלם ואין הכסא שלם עד שימחה זרעו של עמלק".

משל הבייטש – דרך הזכירה

וואס ער זאגט איז אזוי – ער זאגט א משל. אזוי זאגט דער זוהר א משל: דער זוהר ברענגט, שטעלט צו נאך א פלאץ אין די נעקסטע פרשה, חוקת, שטייט "ועשית לך נחש נחושת וכל הנשוח וראה אותו וחי".

זאגט דער זוהר אזוי: אז וואס איז די קשיא? יא, מ'זעט דאך די מפרשים פרעגן די קשיא, וויאזוי העלפט דאס?

זאגט דער זוהר, א משל:

משל: ס'איז געווען א אינגל וואס האט אמאל געשלאגן מיט א רצועה. ער האט געטון א חטא, ער האט זיך פארזינדיגט, האט דער טאטע אים געשלאגן

דעם אין זוהר איז אנגעקומען ביז די ענד – און ווען מ'רעדט פון קדושה זאגט מען שמירת הברית.

שמירת הברית – לא משל אלא מעשה שהיה

למה דווקא "שמירת הברית"?

וואס האט עס צו טון? ס'איז סתם א משל, לאו [no], קענסט נישט זאגן נארמאל? קיינער רופט עס נישט שמירת הברית, נאר דער זוהר.

וואס איז די טייטש? "ושמרתם את בריתי" מיינט – אבער די טייטש איז ווייל דער זוהר פארשטייט די עומק הדברים. "ושמרתם את בריתי" מיינט פשוט א איד זאל היטן אלע מצוות, היטן די תורה.

עומק הדברים – קשר פנימי

אבער דער זוהר קוקט עס אן, און ס'פאלט אים ממש אזוי ווי א מעשה שהיה. ס'איז א מעשה שהיה. א איד איז אזא זאך וואס איז בפנימיות. ער זאל זיין קאנעקטעד. ארויסצוגיין – אבער דארף מען טרעפן וועגן.

און פארדעם זאגט ער: דא איז דא ציצית, דא איז דא ספעציעלע מידות, מידת היראה.

מידת היראה – שמירת הפתח

מידת היראה איז נישט סתם מורא האבן פון די אייבערשטער. מידת היראה איז די זאך, די שמירת הפתח, די זאך וואס שטייט ביים טיר און ער שטופט אוועק, אדער ער מאכט זיכער אז ס'איז דא א חילוק: "להבדיל בין הקודש ובין החול ובין הטמא ובין הטהור".

ס'איז א גאנצע אנדערע בליק, ס'איז א גאנצע אנדערע מעשה.

יישום על בעל התניא – הבינוני כשומר הפתח

מעשה חדשה לבינוני

און פארשטייט זיך אז א מענטש זאָר אַ האבן אין זיין קאפ די מעשה, אז יא, ער דארף זיין א צדיק און ער דארף זיין א פרוש, ער דארף נישט קוקן אויף שלעכטע זאכן – האט ער א נייע מעשה. ער האט א גאנצע נייע מעשה.

ער איז דא גאר פאר די בית המקדש. ער גייט פאר די בית המקדש. און דרויסן פון בית המקדש איז דא אלע מיני גוים וואס ווילן פורץ זיין די טיר פון די בית המקדש.

עבודת הציצית – דחיית הדברים החיצוניים

און ער איז זיין עבודה פון ציצית, די עבודה פון "ולא תתורו אחרי לבבכם", איז נישט – ווען מ'איז שוין אינעווייניג איז נישט דאס. די עבודה איז דער וואס שטייט ביים טיר, זאל ער אוועקשטופן די דברים חיצוניים.

מעלת השומר – לא נעבך אלא גיבור

ס'איז א גאנצע נייע זאך אין בעל התניא וואס ער לייגט צו: דער איינער וואס לייגט צו גדרים, למשל, אדער וואס ער ארבעט מער אויף די דברים פנימיים – דאס איז וואס איך האב געזאגט פריער די צוויי זאכן וואס זענען קאנעקטעד – ס'איז אפשר אביסל העווערער צו מיינען אז ער איז בעסער.

ער איז נישט סתם ווייל ער איז נעבעך – יא, נעבעך, ער האט א יצר הרע, ער דארף מאכן מער גדרים, איך ווייס וואס. ניין, ער איז עוסק, ער איז דער שומר הפתח.

מצוות שמירת המקדש

ס'איז דא א מצוה פון שמירת המקדש, שמירת המקדש. ער מאכט זיכער אז ס'זאל נישט אריינקומען, מענטשן פון אינעווייניג זאלן נישט ארויספאלן, די פון די דרויסנדיגע שחצנים און די קליפות זאלן נישט אריינפאלן.

ס'איז א גאנצע אנדערע מעשה ווי אונז האבן.

סיכום: "קדושים לה' אלקיכם" – פרישות למען הקשר

לא סוג אדם אלא תפקיד

ס'איז "קדושים לאלהים", ווייל א מענטש דארף זיין ספעציעל, א איד דארף זיין ספעציעל, א איד דארף זיין פרוש ומובדל.

אויב מ'לערנט פשוט, זאגט מען אז א מענטש, כדי צו זיין אן אדם השלם, דארף ער נישט זיין קיין שריו בתענוגים צופיל, דארף ער זיין קדוש אדער פרוש, אדער וויאזוי מ'רופט עס די מידה – נישט זיין צופיל אין דעם. אוקי [okay], האט ער אן עבודה צו ווערן אזא סארט מענטש.

הבנת הזוהר: "קדושים לה'" – קדושה כקשר

אין די תורה שטייט אבער נישט "והייתם קדושים" – עטץ [you] זאלט זיין אזעלכע סארט מענטשן וואס זענען קדושים, א סארט מענטש וואס איז הייליג. ניין, ס'שטייט "קדושים לה' אלקיכם" – זיין הייליג צו אייער גאט, פאר אייער גאט.

ס'מיינט נישט סתם אז א מענטש זאל זיין הייליג. מ'קען עס מדייק זיין פשוט אויך, אבער דאס איז וואס איך מיינ איז די זוהר'ס וועג: ס'מיינט נישט אז דו וועסט זיין אזא סארט זאך, אז דו וועסט זיין א הייליגער מענטש. ס'מיינט אפשר א גאנץ אנדערע זאך.

וואס מיינט עס? ס'מיינט אז דו וועסט זיין קדוש – דאס הייסט מופרש, מובדל, אדער קאנעקטעד צו אלקיכם.

קדושה כשמירת הפתח – מעשה חדשה לגמרי

מדריגות הקדושה והשכינה כשער

אין אנדערע ווערטער, וואס דער זוהר זאגט עס אזוי: ס'איז דא מדריגות אין קדושה, ס'איז דא וועגן וויאזוי מ'איז קאנעקטעד מיט עליונים, מ'איז קאנעקטעד מיט'ן אייבערשטן. נאכדעם זענען דא מדריגות וואס זענען נישט קדושה.

די לעצטע מדריגה פון די קדושה, איינס פאר – יא, אין וועלכע עולם מ'רעדט – איינס פאר די סטרא אחרא, לאמיר זאגן, איז די שכינה. שכינה, די מידת היראה, דאס איז די שער, דאס שטייט ביים טויער פון די קדושה. נאכדעם איז סטרא אחרא.

משל בית המקדש – עומד בפתח ודוחה את האויבים

סא [so] דער זוהר זאגט עס זייער אנדערש. ס'איז דא א איד וואס ער זאגט: "יא, איך וויל זיין גוט, אבער איך ווער דיסטערקטעד." מ'קען זאגן דאס איז די גדרים וסייגים.

אבער דער זוהר לייגט צו צו דעם א זייער אן אינטערעסאנטע מעשה. דער זוהר זאגט: "טרעף א טראכט פון דעם אזוי: ס'איז דא דער אייבערשטער'ס הויז. דער אייבערשטער'ס הויז איז די אלע אייבערשטער'ס ספירות, כל מצוות ה' – כל מצוות ה' דאס איז דער אייבערשטער'ס הויז.

אינדרויסן פון דער אייבערשטער'ס הויז, ביי די פתח – 'לפתח חטאת רובץ'. אינדרויסן איז דא אלע מיני חזירי, אלע מיני שווארצע יאר, אלע מיני רשעות, אלע מיני שלעכטיקייט. דאס איז אינדרויסן.

דו ביסט דאך א איד, דו ביסט פון די 'שמרתם את בריתי', דו ווילסט זיין אין דער אייבערשטער'ס בונד [bond], אין דער אייבערשטער'ס הויז.

גדרים וסייגים – עמידה בפתח

ווען דו מאכסט גדרים וסייגים, ביסטו פריש מן העריות אדער נישט מן העריות? מ'רעדט שוין נישט נאר מן העריות – עריות אליינס איז ממש ווייט פון די טיר – אבער דו שטייט נאך ביים טיר. דו ביסט פריש פון א מחשבה פון עריות, אדער פון א ראייה פון עריות, פון א זאך וואס איז מעורר די עריות.

און וואס איז די טייטש? די טייטש איז אזוי: דו קענסט זאגן אזוי, דו שטייסט ביי דיין טאטע'ס הויז ביי די טיר, און דו שטופסט אוועק זיינע שונאים. ווי "קומה ה' ויפוצו אויביך" – דאס איז וואס די אורות פון די שכינה טוט. "קומה ה' ויפוצו אויביך" – דאס איז די עבודה פון קדושה. דאס הייסט קדושה, וויפיל ס'איז דא אין די סורי מרע פארט וואס איך האב געזאגט.

מעשה חיה ולא מעשה סטטי

קומט אויס אז דאס גיבט אסאך א מער לעבעדיגע מעשה. ס'איז נישט סתם אז א מענטש דארף זיין אזא סארט מענטש. ס'איז אז דער מענטש – און פון

פארוואס? פארוואס דארף ער זיין? כדי צו פארשטיין גאט. איז דא די **הנקודה העיקרית** אנדערע מין זאכן וואס זענען פוגם, וואס זענען נורא נורא, וואס נעמען גייט ער נישט די אלע זאכן וואס נעמען אוועק. **דאס איז די נקודה וואס איך וויל ארויסברענגען.** אוועק פון דעם.

Generated by Shiur Upload Automation